

KLK035323001/00803-1/2023

Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium
1204 Budapest, Ady Endre u. 142. Tel/fax.: 283 1270
E-mail: kossuth@klgbp.hu
Internet: www.klgbp.hu

„Olyan lesz a jövő, amilyen a ma iskolája.”

Szentgyörgyi Albert

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja

Tartalomjegyzék

Az iskola bemutatása.....	4
A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.	10
Osztálytípusaink	11
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	15
A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	17
Az egészségnevelés legfőbb irányai és tennivalói	17
A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	19
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	20
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	22
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	27
A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	28
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	30
A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	33
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	34
A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben induló óratervek.....	36
• A választott kerettanterv.....	39
• A kerettanterv és a helyi tanterv kapcsolata.....	39
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	41
Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	43
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai	45
A kulcskompetenciák fejlesztése	49
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	50
A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	50
A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai.....	50
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	51
Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	52
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének elvei.....	59
A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	60
A tanulói teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése külső és belső mérések útján	61
Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai. Az írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében.....	63

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, valamint e feladatok korlátai	65
Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja. A helyi tantervi követelmények, amelyek teljesítése mellett a tanulók a választható érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tehetnek	66
A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok.....	95
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
A tanuló jutalmazásának elvei.....	96
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	97
Felhasznált irodalom	99
Finanszírozás	99

Bevezetés

Az iskola bemutatása

Az iskola rövid története arculata és képzési kínálata

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium (KLG) immár 100 éves története során sikeresen alkalmazkodott az adott kor kihívásaihoz. Már a korai évek fiúgimnáziuma az idegen nyelvek színvonalas oktatását tekintette egyik alapvető célkitűzésének. A hatvanas évek átmeneti elszürkülése után a német nemzetiségi tagozat befogadása hozott új szint. Ennek – a német kisebbség önálló oktatási intézményének megalapításakor bekövetkezett – távozása 1990-ben, a rendszerváltoztatással egy időben vetette fel egy új struktúra szükségességét. A nyelvtudás iránti igény, valamint a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestületének évtizedes tapasztalata a két tanítási nyelvű oktatás irányába mutatott. Az új korszak sikerlistáját így az ötéves (nyelvi előkészítéssel folyó) magyar-német kétnyelvű osztályok vezették, de mára eredményességben nem maradnak el tőlük az angol/német emelt haladó szintű és a (speciális tantervű osztályaink örökébe lépett) angol/spanyol nyelvi előkészítő évfolyamos tanulócsoporthoz sem. A végzett évfolyamok tanúsága szerint 80-90 százalékos továbbtanulási aránnyal és végzősönként csaknem kettő (ebből legalább egy felsőfokú) állami nyelvvizsgával büszkélkedhetnek ezen osztályaink. A megcélzott egyetemek és főiskolák, illetve felvételi tantárgyaik skálája széles, így elmondható, hogy az egyes tantárgyak oktatásának szakmai munkája sokat fejlődött az elmúlt esztendőknél. Először a kétnyelvű, majd a többi osztályok tanulóinak és szüleinek igényei miatt jöttek létre és váltak általánossá a nemzetközi diákcsere is.

A külvilág változása folyamatos alkalmazkodást követelt intézményünktől: a kilencvenes években, de még az új évezred első évtizedében is elsősorban a nyelvoktatás szerkezete és lehetőségei bővültek. Noha az elmúlt évtized közepén felmerült néhány új elképzelés, a szerkezetváltást nem tartottuk időszerűnek, **s a fejlődés útjait továbbra is a meglévő struktúra keretei között keressük.**

Az iskola környezete

1919 őszén alapított gimnáziumunk a 20. század közepéig önálló státuszú, 1950-ben – Soroksárral együtt – Nagy-Budapest XX. kerületévé lett Pesterzsébet elsőként létrehozott középiskolája, hosszú évtizedekig nagyrészt a helybéli családok gyermekei középfokú iskoláztatásának színtere volt.

A távolabbról érkező tanulók beáramlásának tendenciája 1970 után, a német nemzetiségi tagozat létrehozásával alakult ki, majd a rendszerváltoztatás után – a jelenlegi, alapvetően tehetséggondozást célzó kínálat kialakításával – annyira felerősödött, hogy mai diákjaink több mint 80 százaléka Pesterzsébet határain kívül lakik: elsősorban Pest déli kerületeiben és az agglomeráció városaiban, községeiben, de néhány gyerekkel több fővárosi kerület, sőt egy-egy távolabbi település is képviselteti magát.

Iskolánk 1993-ban (a helyi önkormányzati testület pénzügyi indíttatású döntése alapján) a Fővárosi Önkormányzat fenntartásába került, s húsz év alatt tökéletesen integrálódott a fővárosi fenntartású középiskolák rendszerébe. 2013. január elsején – az ország összes önkormányzati iskolájához hasonlóan – gimnáziumunk fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett. 2017 januárjától pedig – a KLIK átformálását követően – a Külső-Pesti Tankerületi Központ mint önálló jogi személy lett a fenntartónk és működtetőnk. Gimnáziumunk jelenlegi, sorrendben immáron harmadik otthona, az 1963-ban elkészült épület, Pesterzsébet központjától nem messze, családi házakkal körülvett nyugodt, csendes környezetben áll. A néhány éve történt csaknem teljes felújításnak köszönhetően tetszetős, modern környezetet biztosít az oktásnak.

Az iskola tanulói közössége és a szülői háttér

Intézményünknek a romló országos demográfiai adatok ellenére sincs gondja a beiskolázással: összességében nyolcszoros, az angol első idegen nyelv esetében ennél is nagyobb túljelentkezés biztosítja a megfelelő utánpótlást. Lemorzsolódás és osztályismétlés alig van, a tanév végén megbukott tanulók aránya 1 százalék körüli. Az intézményből ritkán eltávozik másik középiskolába kerülnek, s a csekély számú szabaddá váló férőhellyével gimnáziumunk is rendelkezésére áll az átvételt kérőknek, ha megfelelő eredményekkel kopogtatnak. E szabad férőhelyek betöltésekor a jelentkezőknek átvételi vizsgát kell tenniük, s bár iskolánk helyi tanterve biztosítja az iskolaváltást, esetenként különbözeti vizsgákra is szükség lehet.

Az iskola működésének legfontosabb feltétele a megfelelő számú, jó képességű és szorgalmas tanuló beiskolázása, intézményünk esetében tanévenként mintegy 100 fiatalé. A beiskolázás utóbbi évtizedben kialakult gyakorlatán nincs okunk változtatni. A következő tanévről szóló tájékoztatót a tanév rendjében megjelölt időpontig – nevelőtestületi döntés alapján – közzétesszük. A központi írásbeli felvételi eredményeit az általános iskolai eredmények figyelembe vételével és alapos szóbeli felvételi vizsgával egészítjük ki.

A beiskolázás minősége az intézmény külvilággal fenntartott kapcsolatain múlik. A naprakész tájékoztató kiadványokon kívül fontos az érdeklődők emberi hangú és személyre szabott informálása fórumokon és egyénileg, az általános iskolákkal való kapcsolattartás, az őszi hónapokban megrendezett „Nyílt napok” eseménysorozata. A leghasznosabb hírverés továbbra is az intézmény eredményes tevékenysége, nyitottsága és segítőkészsége. Az ezredforduló idején a külvilág tájékoztatásának egyik legfontosabb eszközévé vált az intézmény naprakész, sokszínű és érdekes internetes honlapja, amely az elmúlt években kiegészült más platformokkal (Facebook, Instagram)

A gondos kiválasztás alapján felvett, magas neveltségi szintű tanulók jó hangulatú, emberséges, komoly fegyelemsértésektől mentes tanulói közösséget alkotnak, így a nevelőtestület teljes egészében a nevelés és az oktatás feladataira összpontosíthatja energiáit. A kemény munkára szükség is van, mert diákjaink túlnyomó többségének célja a színvonalas egyetemeken való továbbtanulás megalapozása, a versenyképes középfokú általános műveltség, mindenekelőtt a nyelvtudás megszerzése.

Alapvető törekvésünk a legfontosabb partnereinkhez, a tanulókhoz és szüleikhez fűződő személyes kapcsolat. A gyerekek és a szülők számára a nyílt napok, fórumok, egyéni beszélgetések során igyekszünk emberközelségre hozni az iskolát. Kihasználjuk a pályaválasztási kiadványokban való megjelenés lehetőségét; pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk.

Az elmondottakból adódik, hogy a szülői háttér általában megfelelő segítséget nyújt munkánkhoz. A kommunikáció a nevelőtestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes. A formális elemeket a lehetséges minimum szintjére szorítottuk. A kölcsönös bizalom, az emberi hang csodákra képes: bonyolult problémák megoldása is könnyebbé válik általa.

Mind a Szülői Munkaközösség, mind a Kossuth Diákok Köre (a diákönkormányzat) jól szervezett, rugalmas és kellő szabályozottsággal rendelkezik. Mindkét szervezet megfelelően védelmezi a szülői, ill. a diákoldal érdekeit; konstruktív, gyorsan mozgósítható tárgyalópartnere az iskola vezetésének és a nevelőtestületnek a felmerülő problémák megoldásában.

Az intézmény egykori tanulói szívesen keresik fel az alma matert, sokan kollégaként térnek vissza. Az öregdiákok P. KOBÁK Egyesülete immár 30 éve működik, fontos szerepet játszván az intézménnyel kapcsolatos tárgyak, dokumentumok, visszaemlékezések gyűjtésében és publikálásában, a hagyományok ápolásában.

Az iskola külső kapcsolatai

Iskolánk nyitott, szakszerű, megbízható és barátságos partnere a külső szervezeteknek és magánszemélyeknek egyaránt.

Szerteágazó kapcsolatrendszerünkben prioritást élvez a mindenkori fenntartóhoz fűződő viszony, amely a kölcsönös szakmai hozzáértésen, egymás tiszteletén, a korrekt és kiszámítható együttműködésen kell, hogy alapuljon. Közös célunk, a megfelelően szabályozott, hatékony (intézményi és fenntartói) működés elérésében helyes úton járunk.

Ápoljuk iskolánk volt fenntartójához, a Fővárosi Önkormányzathoz, valamint Pesterzsébet Önkormányzatához fűződő hagyományosan jó kapcsolatainkat is.

Példás együttműködés alakult ki az ország két tanítási nyelvű iskolái, ezen belül középiskolái, mindenekelőtt pedig a fővárosban működő gimnáziumok és szakközépiskolák között a Kétnyelvű Iskoláért Egyesület keretében. Iskolánk az egyesület útján kapcsolódik be a magyar oktatásügy megújítását célzó központi döntések előkészítésébe, az említetteken kívül kollégáink tankönyvfejlesztési, valamint a terület speciális továbbképzési kínálatát megteremtő tevékenységével.

2017 tavaszán tagja lettünk a Gimnáziumok Országos Szövetségének (GOSZ). Részt veszünk konferenciáikon, együttműködünk szakmai feladatokban.

Állandósultak kapcsolataink a középiskolát megelőző iskolafok képviselőivel, az általános iskolákkal. Ez nagyon fontos, hiszen gimnáziumként az ő munkájukra kell építenünk.

Gyakorló iskolai tevékenységünk intézményesítette szoros kötődésünket a felsőoktatáshoz. Az ELTE Természettudományi és Bölcsészettudományi Kara, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara, valamint a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara végzősei hosszú idő óta szerzik meg iskolánkban tanítási-nevelési tapasztalataikat.

Az intézményünkkel kapcsolatban álló szervezetek közül kiemelendő még a Kossuth Szövetség. Iskolánk névadójának hazánk történetében és közgondolkodásában játszott szerepe kötelez bennünket arra, hogy erőnk szerint részt vállaljunk a Kossuth-kultusz ápolásában.

Végzőseink egyetemi-főiskolai pályafutásának követése sok haszonnal jár.

Iskolánk és Európa

Negyedszázada szervezünk diákcsereket németországi partneriskoláinkkal. A cserekapcsolatok sokkal többet nyújtanak egyszerű turistautaknál: megteremtik annak lehetőségét, hogy a részt vevő nemzetek tanulói a diákpartneren és annak családján keresztül nyerjenek bepillantást a másik ország életébe.

A kölni székhelyű Zentralstelle für das Auslandsschulwesen (a külföldnek nyújtott oktatásügyi segítséget szervező kormányhivatal) intézményünket 1997-ben a DSD der KMK. Stufe II elnevezésű nyelvvizsga vizsgaiskolájaként ismerte el és „Schwerpunktschule”-ként, azaz a hosszú távú támogatásra érdemes intézmények között tartja számon. Tanáraink e tényekből ösztöndíjak rendszeres elnyerésével profitálhatnak, meghívást kapnak hazai és németországi konferenciákra; az ágazati minisztérium delegálása révén többször is képviseltethettük magunkat az Európai Nyelvek Intézetében, Grazban, ill. kétoldalú tanácskozáson Németországban.

Nemzetközi kapcsolataink eddigi, a német nyelvterület államaira kiterjedő skáláját az utóbbi évtizedben Spanyolországba, ill. Nagy-Britanniába vitt tanulócsoportok révén bővítettük. Folyamatosan pályázunk Erasmus+ programokra: a futó projektek kiváló alkalmat nyújtanak az európai kitekintésre. Nem tettünk le egy közép-európai partneriskolával létrejövő cserekapcsolatról sem.

A lehetőségeknek sajnos gátat szab a családok anyagi helyzete; az iskolának tehát továbbra is mindent el kell követnie új finanszírozási források felderítése érdekében.

Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium
1204 Budapest, Ady Endre u. 142. Tel/fax.: 283 1270
E-mail: kossuth@klgbp.hu
Internet: www.klgbp.hu

*„A boldogság titka nem az, hogy többet
szerezzünk, hanem az, hogy örüljünk annak,
amink van, s kitöltsük életünk üres kereteit.”*

Szent-Györgyi Albert

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium Nevelési Programja

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete legfontosabb pedagógiai alapértékeként az erkölcsiséget, (mindenekelőtt a humanitást, a szolidaritást és a felelősségtudatot), az együttműködést és a minőséget határozza meg. Ezek háttérével kívánja kiemelt pedagógiai céljait megvalósítani.

Az iskola a gyermekekért van. A felnőtté válás élhető helyszíne a kedves iskola; használható ismereteket nyújt a jó iskola; a kettő együtt az emberséges alma mater, az ifjúkor felejthetetlen színtere.

A nevelőtestület nevelő-oktató munkája céljának tekinti az emberfők kiművelésének; a személyiség szabad kibontakozásának; a tanulók hasznos, felelős, tisztességes, hazáját szerető polgárrá nevelésének; alkotásra és boldogságra képes emberré válásának ügyét. A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium a közvetített értékekben nagyjából a hagyományokra kíván támaszkodni, míg az átadott ismeretek tekintetében a lehető legkorszerűbb kíván lenni. A lexikális ismeretek megszerzése mellett elengedhetetlen a képességek és készségek (kompetenciák) fejlesztése.

A Nemzeti köznevelési törvény előírásainak megfelelően biztosítjuk a vallási, ill. világnézeti információk tárgyilagos közvetítését.

Nevelési céljaink felölelik a Nemzeti alaptantervben meghatározottakat. Az erkölcsi nevelés, a nemzeti öntudat és hazafiság jelentőségének hangsúlyozása, a demokráciára való nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése mellett kellő súllyal foglalkozunk a családi életre, testi és lelki egészségre, felelősségvállalásra, környezettudatosságra való neveléssel. Korunkban megkerülhetetlen feladat a pályaorientáció közvetítése, a gazdasági és pénzügyi ismeretek, a médiatudatosság fejlesztése is. A tanulás tanítása teheti képessé a tanulókat az élethosszig való önművelésre.

Alapvető céljaink megvalósításakor szem előtt tartjuk tanulóink mindenek felett álló érdekeit, személyiségük tiszteletét, az esélyegyenlőség megteremtését, és a hátrányos megkülönböztetés elkerülését.

Pedagógiai alapelvünk, hogy iskolánkban a nevelés személyre szabottan, de természetesen közösségi keretekben folyjék. A nevelés feladatait, színtereit, eljárásait e helyen, valamint a

személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés címszavak alatt részletezzük. Az intézmény minden pedagógusának (bizonyos körülmények között a nem pedagógus dolgozóknak is) kötelessége az együttműködés valamennyi tanuló nevelésében. A nevelő munka központi, legnagyobb felelősséget viselő alakja minden tanuló esetében az osztályfőnök.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumban folyó oktatás célja – amint azt a gimnázium hagyományos szerepével összhangban a NAT is megfogalmazza – elsősorban az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányokra, kisebb részben a szakképzésbe való bekapcsolódásra és a munkavállalásra történő felkészítés.

A Nemzeti Alaptantervvel és a középfokú nevelés-oktatás kerettanterveivel való kompatibilitás szem előtt tartásával alakítottuk ki az intézmény tantárgyi struktúráját és óratervét, amelyet a helyi tantervben részletezünk.

A nevelő-oktató munka feladatai. Az Európai Unió 1995-ben megjelent Fehér Könyve szerint a tanulás és tanítás előtt álló három meghatározó kihívást az információs társadalom, a globalizálódás, valamint a tudományos és technikai ismeretek gyorsuló bővülése és terjedése jelenti. A társadalomnak azok lehetnek sikeres tagjai, akik önállóan képesek értelmezni az információkat. A nevelés-oktatás részterületeiről a Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai című fejezetben szólunk részletesen.

Osztálytípusaink

A bevezetésben leírtak szellemében a nevelőtestület az utóbbi két évtized sikeresnek bizonyult osztálytípusait kívánja megtartani, de igazodván a gyorsan változó környezethez, a megjelenő új igényekhez a meglévő struktúrát kiegészíti, választási lehetőségekkel bővíti.

A négy évfolyamos gimnáziumi oktatás, a nyelvi előkészítéssel folyó magyar-német két tanítási nyelvű képzés és a nyelvi előkészítő emelt szintű nyelvoktatású képzés egyaránt a nyolc évfolyamos általános iskola munkájára épül.

1. Az egyéves nyelvi előkészítésű magyar-német két tanítási nyelvű oktatási forma eddigi tapasztalatai világosan jelzik a hazánk köznevelési rendszerében jelen lévő alkotó energiákat; eredményei nemzetközi összehasonlításban is meggyőzőek. A kibocsátott – és túlnyomórészt egyetemi diplomát szerző – fiatalok képességeik, szorgalmuk, nyelvtudásuk révén országunk európai integrációjának zálogát jelentik. Mivel ezen osztálytípusban a 9/Kny évfolyam főként

intenzív német nyelvoktatással telik, a tanulók öt évfolyam elvégzése után tehetnek érettségi vizsgát. E képzési típusban a célnyelvet, valamint a célnyelven tanított tantárgyak oktatását csoportbontásban kell megszervezni.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően célnyelven tanítjuk – immáron négy éven át, a 9-12. évfolyamon – a célnyelvi civilizáció, a matematika, a történelem tantárgyakat, míg a földrajz két évfolyamon át szerepel az óratermben. Szükség esetén, és a lehetőségek megteremtésével más tárgyak célnyelven történő oktatása is elképzelhető – természetesen az e Program és Tanterv által megszabott időkeretek határain belül.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás azon vonzereje, hogy a célnyelvi érettségi vizsga – eredményétől függően – a felső- (C1 szintű) vagy középfokú (B2 szintű) állami nyelvvizsgálóval egyenértékű, továbbra is megmarad. Németországi partnereink jóvoltából egy nagyon fontos lehetőségnek is birtokában vagyunk: az 1996-97. tanévben vizsgaiskolájává lettünk a „Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz. Stufe II” elnevezésű – a tartományi kultuszminiszterek állandó konferenciája által létrehozott – fontos egynyelvű nyelvvizsgáló, amelynek bizonyítványát végzős kétnyelvű évfolyamaink tanulói kevés kivétellel megszerzik. Ez a vizsga (és az ilyen típusú vizsgák általában) igen fontosak európai integrációnk szempontjából: német nyelvterületen való továbbtanulás vagy munkavállalás esetén bizonyítják a szükséges magas szintű nyelvismeret meglétét. Két tanítási nyelvű osztályunk tanulóinak többségét második idegen nyelvükből is hozzásegítjük a B2, a kitartóbbakat a C1 szintű nyelvvizsga megszerzéséhez.

2. Egvéves nyelvi előkészítéssel folyó emelt szintű nyelvoktatású osztályt indítottunk a 2010-2011. tanévtől azon tanulók számára, akik az angol vagy a spanyol nyelvet kívánják kezdő szintről tanulni. Az itt megszerzett nyelvtudás nemcsak az államilag elismert középfokú nyelvvizsgálóval egyenértékű emelt szintű érettségi letételének szolgálhat alapjául; szándékunk szerint az első idegen nyelv esetében – legtehetségesebb tanulóink számára – reális cél a felsőfokú nyelvvizsga szintjének elérése. Ezen osztályunk tanulóit is hozzásegítjük, hogy tanult második idegen nyelvükből B2 szintű nyelvvizsgát szerezzenek. Három éve határoztuk el e képzési forma kiegészítését. Az elmúlt évek tapasztalata bizonyította, hogy tanulóink, a megszerzett nyelvtudás mellé, olyan ismeretekre vágnak, amelyek egyre jobban igazodnak a kiválasztott életpályához, praktikusan a továbbtanuláshoz. Az átalakítás „mottója” **egy választható „humán-reál” képzés volt, amely a 11. évfolyamtól indul el. A „humán” a magyar és történelem tantárgyak; a „reál” a**

matematika és természettudomány tárgyak emelt óraszámú kötelező választását jelentik.

Tanulóink a 10. évfolyam végén, az adott év május 20-áig választanak, hogy melyik tudományterületen szeretnének elmélyülni. E választásnak megfelelően csoportbontásban (lásd óratervi táblázat) kapnak majd néhány kiegészítő órát a 11-12. évfolyamokon.

Ezen osztálytípusban 2. idegen nyelv az előkészítő évben nincs, utána igazodik az iskola többi osztályához.

A 2. idegen nyelv oktatásának struktúrája egységesült (iskolai szinten): a 9-10. évfolyamon heti 3, a 10-12. évfolyamokon heti 4 órára.

Így megtehetjük azt, hogy egy adott évfolyam összes tanulójának egyszerre legyenek 2. idegen nyelv órái, s így többféle szintet is meg tudunk határozni a csoportoknak. A különböző szintű csoportokba való bekerülésről - a nyelvi munkaközösségek által összeállított nyelvi szintfelmérők, illetve egyeztetés alapján – az adott tanév május hónapjában döntünk.

Az óránövekmények tartalmát a munkaközösségek határozzák meg: elképzelhető kiegészítő/elmélyítő ismeretek vagy éppenséggel emelt szintű követelmények tanítása.

3. Az évfolyamok harmadik típusú osztályában is az első idegen nyelv számára kívánunk a 9-12. évfolyamon **az emelt szintű oktatás** kerettantervi kritériumainak megfelelő óraszámot biztosítani. Ezen osztály keretében indítjuk az **angol és a német haladó csoportot**. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy az angolosok mintegy fele C1 szintű nyelvvizsgát, a többiek, és az osztály németes fele B2 szintű nyelvvizsgát szerez. Jelentős azok száma és aránya is, akik második idegen nyelvükből is eljutnak a B2 szintig. Az emelt szintű oktatás terén továbbra is szóba jöhetnek a humán és a természettudományos szféra tantárgyai, valamint a készségtárgyak egyaránt, természetesen az óraterv adta lehetőségeken belül.

A második idegen nyelv heti óraszámának 4 órára emelése a 10-12. évfolyamokon ezen osztálytípust segíti a legjobban (az okokat lásd fentebb).

Dokumentált adataink alapján kijelenthetjük, hogy a jelentős számú tanuló C1 szintű nyelvtudása olyan eredmény, amelyet a magyar köznevelés rendszerének sem az eddigi hatályos, sem a most hatályba lépő jogszabályi háttere nem követel meg a rendszerből kilépő tanulóktól – még a két tanítási nyelvű osztály esetében sem. Ugyanez a helyzet a második idegen nyelv B2 (sőt: néhány tanuló esetében C1!) szintjével is.

Összegzésül: a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumot 14 osztállyal (egy kétnyelvű előkészítő osztály, egy nyelvi előkészítő osztály, valamint a felsőbb évfolyamokon egy-egy db magyar-német két tanítási nyelvű, angol/német emelt szintű haladó és angol/spanyol emelt szintű osztály humán/reál képzéssel) kívánjuk működtetni. Az iskola tanulóinak létszáma maximálisan 476 fő lehet.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai kiválasztásakor is szem előtt tartjuk, hogy iskolánk kínálata alapvetően tehetséggondozó jellegű. A tehetség kibontakoztatásának – e tárgykörnek külön fejezetet szentelünk – a kiemelt óraszámokon kívül hatékony eszköze a nem osztálykeretben, hanem kisebb csoportokban folyó oktatás. A tanórákon nagy szerepet kapnak az önállóságot követelő és fejlesztő egyéni, valamint csoportos munkaformák szóbeli és írásbeli változatai egyaránt. (Kreativitást igénylő feladatok megoldása egyénileg, pármunkában és csoportkeretben, egymás megoldásainak megbeszélése, értékelése, a használható ötletek átvétele.) Ugyanez érvényes a kiemelkedő tanulók versenyekre és vetélkedőkre történő felkészítésére. Törekszünk a színvonalas szakköri foglalkozások számának gyarapítására. Az iskolai pályázatok témáinak kiválasztásakor gondosan ügyelünk arra, hogy a dolgozatok elkészítése kreativitást igényeljen. Nagy gonddal tervezzük meg a kisebb-nagyobb iskolai közösségek számára a kirándulásokat, a múzeum-, színház- és koncert-látogatási alkalmakat. Ma még beláthatatlan reményekre jogosít a már – nemzetközi szintén is – bevált projektmódszer sokrétű és rendszeres alkalmazása. A projektnapokat – tanévente legfeljebb 6 napot - az intézmény éves munkatervében tervezzük. Ezen napokat – nevelőtestületi egyeztetés és az adott diákcsoporttal való megbeszélés alapján – osztály- vagy csoportkeretben valamelyik szaktanár vagy az osztályfőnök tölti meg tartalommal. E tartalom lehet tantárgyon belüli, tantárgyak határterületeit célzó, de akár iskolán kívüli program is. Immár évtizedes múltra tekintenek vissza a több ország diákcsoportjainak együttműködésével megvalósuló projektek. Ezek száma európai csatlakozásunk révén – reményeink szerint – a jövőben tovább nő. Az egyes tantárgyak helyi tantervei részletesen szólnak az adott feladatok teljesítésekor alkalmazható eszközökről és eljárásokról. A tanárok módszertani kultúrájának fejlesztése a szakmai munkaközösségek együttműködésének és a továbbképzéseknek is egyik legfontosabb feladata. A folyamatos önképzés mellett a továbbképzéseken, szakmai konferenciákon (vagy bármely egyéb elnevezés alatt megtartott hasonló célú összejöveteleken) való rendszeres részvételt igen fontosnak tekintjük, s az ilyeneken való részvételt mindenféle módon – anyagi eszközökkel is – támogatjuk.

A két tanítási nyelvű, nyelvi előkészítő és emelt szintű nyelvoktatású osztályokban az első és a második idegen nyelv heti óraszámára választható órákat is magában foglal. Ezen órákon a tanulók részvétele – a 20/2012. számú EMMI rendelet 14. § (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint – kötelező. Erre a tényre már jóval a jelentkezés előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk leendő tanulóink és szüleik figyelmét. A kellő tájékoztatás után az iskolába történő beiratkozás a választható órákon való részvétel elfogadását jelenti.

Az iskolánkba történő jelentkezéskor a tanuló meghatározza a tanulni kívánt első idegen nyelvet. A szóbeli felvételi vizsga részét képező ismerkedő beszélgetés egyik fontos témaköre ezen választás összehangolása a tanuló lehetőségeivel – elsősorban a felvételi vizsgán elért eredményétől függően.

A felvételről szóló értesítésben újra tájékoztatjuk a tanulót és szüleit a második idegen nyelv megválasztásának lehetőségeiről, rámutatva arra is, hogy egy adott nyelvi csoport beindulása az adott nyelvet és szintet választók létszámától is függ.

A második nyelvként tanult angol és német esetében – a jelentkezők számától függően – kezdő és haladó csoport is indul. A spanyol második idegen nyelvként mindig kezdőről indul.

A 20/2012. számú EMMI rendelet 14-15. §-ában meghatározottak szerint az intézményvezető minden év április 15-éig teszi közzé az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő (vagy bármely más) választható foglalkozásokról szóló tájékoztatót, amely – lehetőség szerint – a foglalkozást tartó pedagógusok nevét is tartalmazza. A tájékoztatót minden érintett tanuló és szülei számára honlapunkon keresztül tesszük hozzáférhetővé. A tanuló május 20-áig adhatja le ezzel kapcsolatos írásos döntését, kiskorú tanuló esetében szülője aláírásával hitelesítve.

A tantárgyválasztással és annak módosításával összefüggő eljárási kérdéseket részletesen a Tanulói házirendben szabályozzuk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése komplex, a közösség fejlesztésétől elválaszthatatlan feladat. Ennek során, a NAT 2020 által meghatározott fejlesztési feladatok szem előtt tartásával, színes és változatos iskolai élet keretében értékeket kívánunk felmutatni. Ezen értékek – amelyek legalapvetőbbikének az emberi méltóság tiszteletben tartását tekintjük – felölelik az élet tiszteletét, a saját személyiség harmóniáját, a társas kapcsolatok egyensúlyát,

a társadalmi eredményesség elérését célzó pozitívumokat és a humanizált világkép alkotóelemeit egyaránt.

Az iskolának mindent meg kell tennie az alábbi célok elérése érdekében – tanórai, tanórán és iskolán kívüli nevelő-oktató tevékenysége teljes eszköztárát latba vetve:

A tanulóknak tudniuk kell, hogy személyiségük fejlesztésének alapja az önmaguk alapos megismerésére irányuló törekvés.

A tanulókat fel kell ruházni a boldogságra való képességgel, rá kell irányítani figyelmüket a boldogság igazi forrásaira: a család tiszteletére, az emberség kiteljesítésére, a közösség szolgálatára, az alkotás örömére, a harmóniára való törekvésre.

Hangsúlyozni kell a tolerancia rendkívüli szerepét a másik ember megítélése, a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó magatartás terén; valamint más népek, kultúrák megismerésével és elfogadásával kapcsolatban.

Erősíteni kell a tanulók hazafiságát, magyarságuk tudatát, elsősorban nemzeti nyelvünk, történelmünk és kultúránk megismertetésével.

Rá kell döbbsíteni a tanulókat a szolidaritás eszméjének fontosságára, a közösségi szolgálat jelentőségére az egyének és közösségeik életében.

El kell fogadtatni velük a tényt, hogy – habár a globalizáció ma feltartóztathatatlan folyamatnak tűnik – csak nemzeti sajátosságaink megőrzésével válhatunk az egységesülő Európa egyenrangú és hasznos polgáraivá.

Tudatosítani kell bennük, hogy az emberi civilizáció gazdasági hátterének fenntartása csak úgy valósítható meg, ha felelősen bánnak környezetükkel.

El kell sajátíttatni velük a demokrácia működésének szabályait, s beléjük kell oltani a jó ügyek szolgálatának vágyát.

Fontossá kell tenni a jellem és az akarat fejlesztését, nagy elődeink példájának tiszteletét.

Meg kell ismertetni velük az emberi együttélés szabályait, a családi és társadalmi helyzetekben szükségszerűen kialakuló konfliktusok kezelésének módját.

El kell érni, hogy az iskolát önálló munkára képes és kész, az alkotásban örömet lelő fiatalok hagyják el.

Világossá kell tenni számukra, hogy a tanulás időszaka nem zárulhat le az iskolával, de az egyetemmel sem. Az egész életen át tartó tanulás keretében képesnek és késznek kell lenniük új ismeretek megszerzésére.

Fel kell hívni a figyelmüket, hogy a szépség és a harmónia létfontosságú, az egészséges létet és fejlődést szolgáló kategóriák.

Lélektanilag is fel kell készíteni őket az előttük álló nehézségekre, hiszen ezekkel önbizalom, kiegyensúlyozottság és derű nélkül megbirkózni nem lehet.

E sokrétű feladat tantárgyi alapjait a tantervekben, más részeit az osztályfőnöki órák és a tanórán kívüli nevelés programjaiban tervezzük.

Az érzelmi intelligencia jelentősége

A mentális kórképek és pszichoszomatikus betegségek elleni védekezés fontos eszköze a tanulók személyiségének fejlesztése. A kellő önismeret kialakítása, a követhető és követendő minták felkínálása révén hozzásegíthetjük tanulóinkat embertársaikkal való kapcsolataik helyes kezeléséhez, egészséges életmódjuk kialakításához, világszemléletük megszilárdításához, és a környezetükkel való felelős viszony kimunkálásához.

Az utóbbi évtizedek kutatásai nyilvánvalóvá tették, hogy a hagyományos (mégoly magas színvonalú) iskolák az emberi intelligenciának csupán két területére, a verbális és a matematikai-logikai intelligenciára támaszkodnak, tanulóikat alapvetően ilyen ismervek alapján választják ki, ezeket a területeket kívánják (és képesek) fejleszteni. Szükséges, hogy az intelligencia e körön kívül eső területeit, a művészetek iránti fogékonyságot, a mozgáskultúra harmóniáját, s mindenekelőtt az emberi közösség szervezéséhez, vezetéséhez elengedhetetlen érzelmi intelligenciát, tudatosan beemeljük az iskola által fontosnak ítélt területek közé.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelés legfőbb irányai és tennivalói

Az egészségnevelés hagyományos színtereit jelentő természettudományos tantárgyakba folyamatosan integráljuk az egészségnevelés új elemeit. A helyi tantervek átdolgozásakor ezen elemeket beépítjük.

A gyakorlati tudnivalókat kísérletek, mérések és sokoldalú szemléltetés segítségével igyekszünk a tanulók számára érdekessé tenni. Kiemelt szerepet játszanak a mindennapi élethez kapcsolható vonatkozások. Fejlesztjük az egészségnevelés módszertani kultúráját.

A tizenévesekre zúduló szellemi megterhelést továbbra is egészséges sporttal kívánjuk ellensúlyozni. Biztosítjuk tanulóink számára a mindennapos testedzés lehetőségét, a rászorulóknak pedig a szakszerű könnyített és gyógytestnevelést. Igyekszünk tanulóinkat

ravezetni az önállóan végzett sporttevékenység fontosságára. Hangsúlyozzuk az élsport jelentőségét is, de rámutatunk a rendkívüli megterhelés gyakori egészségkárosító hatásaira.

Továbbra is kihasználjuk a humán szféra és a művészeti nevelés tantárgyai által nyújtott lehetőségeket ember és környezete harmonikus kapcsolatának bemutatására, a felmerülő etikai kérdések sokoldalú interpretálására.

A kerettantervi lehetőségeken túlmenően – főként az osztályfőnöki órák keretében és vendég-előadók meghívásának kapcsán – igyekszünk tanulóink számára – a hagyományos tantárgyi szétszabdaltságon felülemelkedve – az egyén és a társadalom egészségének problematikáját átfogóan, egészségként közvetíteni.

A délutáni foglalkozások kínálatának kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók egészségvédelemmel kapcsolatos érdeklődését.

A tanulókat felruházzuk az információk önálló gyűjtésének, csoportosításának, értékelésének, elemzésének, a megfelelő következtetések levonásának képességével, és biztosítjuk számukra az ehhez szükséges kereteket.

A tanórán és azon kívül különböző munkaformákat alkalmazunk: kiselőadást, házi dolgozatot, faliújság, poszter, szórólap és számítógépes bemutató készítését.

Felhívjuk a figyelmet a fogyasztói társadalom által kínált káros mintákra az egyén és a társadalom egészségével kapcsolatosan.

Az iskolai pályázatok meghirdetésekor gondosan mérlegeljük egészségvédelmi témák bevonását. Folyamatosan figyeljük a külső pályázati lehetőségeket.

A külső előadók meghívásakor ügyelünk arra, hogy a kínálatban egyaránt jelen legyen a természettudományi és a társadalomtudományi megközelítés.

Ragaszkodunk az iskolán kívüli osztály- és csoportprogramokhoz. A jól megválasztott kiállítás, film, zenemű, színdarab és egyéb művészeti alkotás közös megtekintése jelentős pedagógia lehetőségeket tartogat az egészségnevelés terén is. Kihhasználjuk az osztály- és csoportkirándulásokban az egészséges életmód kialakításának terén rejlő lehetőségeket.

Nemzetközi kapcsolataink alakításakor, diákcsere-előkészítések során sem feledkezünk meg az egészségre nevelés szempontjairól.

A szaktárgyi, tantárgyközi, iskolai és nemzetközi projektek kiválasztásakor, megtervezésekor igyekszünk a kínálatban az egészségnevelésre alkalmas tevékenységformákat is szerepeltetni.

Az iskola egészségnevelési tevékenységét megjelenítjük az intézmény internetes honlapján, a diákönkormányzat által működtetett iskolarádióban és iskolaújságban.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az nevelő-oktató munka, a személyiségfejlesztés ideális kerete a közösség.

El kell érünk, hogy megszerzett tudásukat tanulóink kisebb-nagyobb csoportokban való együttműködés során képesek legyenek sokoldalúan és zökkenőmentesen hasznosítani, a csapatmunka során akár különböző típusú (vezetői vagy egyszerű csoporttagi) szerep betöltésével.

Az alkalmi csapatmunkán túlmenően a tanulóknak át kell érezniük igazi emberi közösségek létrehozásának igényét, és képesnek kell lenniük ilyen közösségek fenntartására. E tapasztalataik alapjául szolgálhatnak a felnőtt társadalom civil szervezeteiben való későbbi helytállásuknak.

A szerető család mellett az iskolai közösségben tapasztalt bizalom bír a legnagyobb jelentőséggel a kölcsönösséget, szolidaritást, együttműködési készséget tanúsító érett emberi személyiség, végső soron a társadalmi tőke létrehozásában. A szociológia elfogadott álláspontja szerint „A társadalmi beállítottságú személyek a letéteményesei a valóban demokratikus, egymással szolidáris közösségeknek, amelyek egy-egy ország, régió vagy kontinens történelmének kiváltságos évtizedeit jellemzik.” (Skrabski, Árpád – Kopp, Mária: Társadalmi beállítottság, társadalmi tőke, In: Századvég, Budapest, 2000., 135. oldal)

A közösségi tevékenység színterei és lehetőségei

Az iskolai, ill. osztálykeretű közösségi élet és tevékenység hagyományos színterei, a kirándulások; színház-, mozi- és múzeumlátogatások; klubdélutánok mellett fontos a tantárgyi rendezvények (Német hét, Angol hét, Spanyol napok, Komplex vetélkedők) megtartása, a kétnyelvű osztályok karácsonyi színelőadása, a neves művészek és tudósok meghívása, az olyan vidám, zenés programok, mint a gólyabál, a farsangi bál vagy az iskolai zenekarok koncertjei. A nemzetközi kapcsolatok hívták életre az országhatárokat átívelő diákcseréket. Fontosnak tartjuk a Kárpát-medencében élő honfitársaink sorsának, történetének alapos ismeretét: a *Nemzeti Összetartozás Napjának* alkalmi erre kiváló lehetőséget nyújtanak, csakúgy, mint a *Határtalanul* programban való részvétel is. Szélesebb körben pedig az *Erasmus+* programok adnak lehetőséget az európai kultúrába való betekintéshez. Mindezen közösségi megmozdulásokat továbbra is határozottan támogatjuk. Kidolgoztuk azt a rendet, amely szerint az ünnepélyeket az egyes évfolyamok méltó módon megrendezik. Továbbra is

kiemelten kezeljük az iskolánk névadója, Kossuth Lajos személyével összefüggő történelmi évfordulókat.

A közösségi, illetve egészséges életmódra nevelést szolgálják az olyan programok, mint a gólyatábor, sítábor, a vízitúra és a kerékpártúra.

Az iskola mint általában az emberi együttműködés terepe, szükségszerűen vet fel kisebb-nagyobb konfliktusokat. Ez természetes jelenség. A közösséget és annak tagjait minősíti, hogyan tudják ezeket kulturált módon kezelni. A kulturált konfliktuskezelés képessége az egyik legnagyobb adomány, amit a fiatal iskolájától kaphat.

A közösségi tevékenység fontos eleme a közösségi szolgálat. Ezen tevékenység megszervezése az intézmény feladata. A nevelőtestület, elsősorban az iskola vezetése, a közösségi szolgálatot koordináló pedagógus, az osztályfőnökök igyekeznek olyan sokrétű kínálatot felmutatni, amelyből minden tanuló kiválaszhatja a területet, tevékenységi formát, amelyet a saját személyisége számára a legmegfelelőbbnek érez. A közösségi szolgálat olyan önkéntes feladatvállalás, amely fejleszti az empátiás készséget, a felelősségvállalást, a mások megsegítésére kész és képes ember ideájának megvalósítását, de hozzájárulhat a problémamegoldás fejlesztéséhez és elősegítheti a pályaeorientációt is.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok kötelességeit és jogait a jogszabályok szintjén a Nemzeti köznevelésről szóló törvény 62. és 63. §-a szabályozza.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium szaktanárai intézményi tevékenységének kereteit az iskola alapvető dokumentumai, feladataikat a személyre szabott munkaköri leírás jelöli ki.

A pedagógusok megbízás alapján az alábbi feladatokat láthatják el:

Az osztályfőnök

A tanulók nevelésének kulcsszereplője, legnagyobb felelősséget viselő alakja az osztályfőnök. Az osztályfőnököt az intézményvezető-helyettesekkel, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével való konzultáció után az intézményvezető bízza meg. Az osztályfőnök:

- koordinálja az osztályában folyó nevelő munkát;

- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító pedagógusokkal, a szülőkkel és a diákönkormányzattal;
- előterjeszti javaslatát az osztályára vonatkozó mindazon ügyekben, amelyekben a döntés a saját hatáskörét meghaladja;
- részt vesz a tanórán kívüli osztályprogramok szervezésében;
elvégzi az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat, hetenként ellenőrzi az osztálynaplót;
- félév, ill. év vége előtt egy hónappal értesíti a valamely tantárgy(ak)ból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók szüleit.

Az osztályfőnöki órák tartalmát a kerettanterv alapján elkészített helyi tanterv jelöli ki. Az osztályfőnöki óra egyedülálló alkalom a beszélgetésre, az életünket meghatározó, a tantárgyi tantervekben nem kellő súllyal szereplő politikai, gazdasági, erkölcsi, egészségügyi, környezetvédelmi, művészeti tartalmak kötetlen formában történő megvitatására.

A szakmai munkaközösség vezetője

A munkaközösség-vezetőt az intézményvezető háromévi időtartamra bízta meg e teendők ellátásával, tiszteletben tartva a szakmai munkaközösség tagjainak titkos szavazáson kinyilvánított akaratát. A munkaközösség-vezető:

- előkészíti a munkaközösség éves munkatervét;
- munkaközösségének tagjaival együtt elkészíti, megőrzi és kollégáinak szükség esetén átadja a mintatanmeneteket;
- a munkaközösség tagjainak véleménye alapján javaslatot tesz a tantárgyfelosztásra, a korrepetálások, szakkörök, valamint érettségi előkészítők beindítására;
- értékeli a munkaközösség tevékenységét és beszámol róla a nevelőtestület előtt;
- javaslatot tesz kitüntetésre, jutalmazásra;
- segíti az új, ill. a pályakezdő kollégákat szakmai beilleszkedésükben;
- szervezi az iskolai házi tanulmányi versenyeket és pályázatokat;
- javaslatot tesz eszközfejlesztésre;
- óralátogatásokat végez, bemutató órákat szervez;
- képviseli a munkaközösséget és az iskolát szakterülete iskolán kívüli megbeszélésein;
- részt vesz az oktató-nevelő munka belső ellenőrzésében.

A közösségi szolgálatot koordináló pedagógus – szorosan együttműködve az iskola vezetésével és az osztályfőnökökkel – szervezi a szolgálat ellátásának lehetőségeit, segítséget nyújt az adminisztráció lebonyolításában. Kiválasztásának fontos szempontja, hogy a diákok által elfogadott személy legyen, valamint hogy – lehetőség szerint – rendelkezzen tapasztalatokkal a civil önkéntes szolgálat területén.

A diákmozgalmat segítő tanár segítséget nyújt a Kossuth Diákok Körének a diákság felelős képviseletében, az intézmény vezetésével, a nevelőtestülettel, a szülői közösséggel való kapcsolattartásban, iskolán belüli és kívüli programok szervezésében.

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi pedagógus kolléga kulcsszerepet játszik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos – e programban rögzített – iskolai politika megvalósításában. A jogszabályokban előírt feladatain kívül a Szociális Bizottság elnöki tisztségét is betölti.

A munkavédelmi felelős feladatait a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.

A tűzvédelmi megbízott feladatait a Tűzvédelmi Szabályzat tartalmazza.

A szertárfelelős felel a rábízott szakmai munkaközösségi szertár leltáráért, annak szabályszerű működéséért.

Az Iskolai Sportkör (ISK) vezetője a sportkör alapszabálya szerint végzi munkáját.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók száma intézményünkben nagyon kevés. A felvételi vizsgákon kiválasztott tanulók kulturáltságának, családi hátterének, valamint az intézmény oldott légkörének, a nevelőtestület tanulóiban bízó, őket igazi partnernek tekintő attitűdjének egyaránt betudható, hogy komoly fegyelemsértés ritkán akad. Külön öröm, hogy a korunkban az ifjúságra leselkedő legrombolóbb veszélyek, a fiatalkori bűnözés vagy a szenvedélybetegségek eddig csekély mértékben találtak utat a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumba járókhoz.

Noha a súlyosabb fegyelemsértések szerencsére ritkák, beilleszkedési, magatartási problémákkal találkozunk. Nagyon fontos, hogy az ilyen esetek kiszűrése és diagnosztizálása minél hamarabb – lehetőleg már a 9. évfolyamon, ill. a gondok jelentkezésekor –

megtörténjen. Ez az osztályban tanító tanárok, mindenekelőtt az osztályfőnök feladata. Tapasztalataink szerint a zavarok jelentős része a szülő és a tanár együttműködésével megoldható, különösen, ha a pedagógus jó empátiás készséggel rendelkezik, és így a szükséges bizalom megteremtődött közte s a tanuló között. Sokszor nagy tapasztalatot igényel azon esetek megítélése, amikor – a súlyosabb következményeket elkerülendő – már szakképzett pszichológushoz célszerű fordulni. A pszichés problémák hátterében sok esetben a családban meglévő munkanélküliség, szegénység, súlyos betegség áll: olyan tényező tehát, amely csupán jó szóval nem orvosolható.

Az utóbbi években szerencsére már folyamatosan jelen van intézményünkben **egy félállású iskolapszichológus**, akihez tanulóink és tanáraink bizalommal fordultak. De heti rendszerességgel megtalálható a kerületi Családsegítő Szolgálat munkatársa, aki szívesen közreműködik speciális programok, tájékoztató előadások megszervezésében. A drog- és alkohol-prevenció, a dohányzással kapcsolatos felvilágosító tevékenység, a családi életre nevelés, valamint a mentálhigiénés program alapvetően az osztályfőnöki és a biológia-órak keretében valósul meg, szükség esetén szakértő külső előadók bevonásával.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Mivel iskolánk tevékenysége alapvetően a tehetséggondozásra irányul, a tanulási kudarc tanulóink kisebbik, bár lassan gyarapodó részét fenyegeti.

A két tanítási nyelvű osztály nyelvi előkészítő évfolyama nagy megterhelést ró ugyan az intenzív németoktatásban részt vevőkre, de a problémák a csoportok megfelelő kialakításával, átalakításával, továbbá egyéni segítségnyújtással kezelhetők. Az évfolyamonként átlagosan 2-3 tanuló, aki az előkészítő év során nem képes megfelelő nyelvi szintet elérni, s így kiválik a kétnyelvű oktatásból, általában iskolánk más típusú osztályaiban folytatja és fejezi be tanulmányait. A kétnyelvű tagozat felsőbb osztályaiban a célnyelven tanult tantárgyak elsajátítása komoly erőfeszítéseket kíván ugyan, de megfelelő tanári segítséggel a követelményeket – az utóbbi évtized tapasztalatai alapján – szinte valamennyi tanuló teljesíti. A nyelvi előkészítő és az emelt szintű osztály 9. évfolyamán is megfigyelhető, hogy a tanulók jó része néhány hónapos kemény munkával képes alkalmazkodni a gimnáziumi tempóhoz; megerősíti az alapvető megismerő funkciók (érzékelés, emlékezés, képzelet, gondolkodás), a problémamegoldás, a motiváció, az érzelmi irányultság megfelelő mintáit, elsajátítja a szükséges tanulási technikákat. A mindezekben kudarcot vallók (évente a tanulólétszám alig 1 százaléka) – a szülőkkel való alapos egyeztetés után – elhagyja iskolánkat. Ők más – kisebb követelményeket támaztó – középfokú tanintézetekbe kerülnek, s ott később jórészt sikeres érettségi vizsgát tesznek.

A tanév végén megbukott tanulók a létszám kb. 1 százalékát teszik ki; ők a javítóvizsgán döntő többségükben kiköszörülnek a csorbát.

Az utóbbi esztendőket nyugtalanító tendenciája, hogy az általános iskolában a tanulók egyre kevésbé szoknak hozzá az elmélyült önálló munkához, amely a megalapozott tudás megszerzésének alapfeltétele. E hiányosság korrekciója értékes időt és energiát emészt fel a gimnázium 9. és 10. évfolyamán.

A kiemelten tehetséges tanulók

Osvát Ernő megfogalmazása szerint „Tehetséges az, aki többet tud, mint amennyit tanult.” Minden gyerek tehetséges valamiben. Mi azokat keressük, akik a felsőoktatást kívánják megcélozni, s komoly vonzódást éreznek az idegen nyelvek iránt. Iskolánk számára a megfelelő képességű „alapanyagot” a központi írásbeli és a helyi szóbeli vizsgán alapuló felvételi rendszer biztosítja.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium pedagógiai kínálata az átlagnál jobb adottságokkal rendelkező tanulóknak szól, azaz a tehetség kibontakoztatását szolgálja. A két tanítási nyelvű oktatás, az egyéves nyelvi előkészítéssel, vagy anélkül folyó emelt szintű oktatás, a NAT és a kerettantervek által támasztott követelményeknek való megfelelés együttesen eredményezik – természetesen a választható órákkal együtt számított – magas heti óraszámokat. A gondosan kiválasztott tanulók – az elmúlt évtized tapasztalatai alapján – önként vállalják és jól viselik ezt a terhelést, amelynek tényére már jóval jelentkezésük előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk az ő és szüleik figyelmét. (A választható foglalkozásokra való jelentkezés eljárási rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Tanulói házirend is rögzíti.) A tehetséggondozásnak a kiemelt óraszámokon kívül hatékony eszköze a nem osztálykeretben, hanem kisebb csoportokban folyó oktatás.

A csoportbontással a KLG nevelőtestülete továbbra is élni kíván, alapvetően a Nemzeti köznevelési törvény és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás elvárásai által megszabott mértékben.

Az intézményünkben kialakult gyakorlat és a jogszabályi kötelezettség miatt csoportbontásban oktatjuk a két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelven tanított tantárgyakat.

Az idegen nyelvek, a matematika, a számítógéppark korlátozottsága miatt az informatika is csoportbontással szerepel terveinkben. **A tervezett csoportbontások megvalósítása azonban a**

mindenkori tantárgyfelosztás függvényében kerül elfogadásra a fenntartó által. A csoportbontások megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

A tehetség kibontakoztatásának további formája a felkészítés az iskolai és iskolán kívüli tanulmányi versenyeken és pályázatokon, vetélkedőkön való részvételre. Iskolai pályázataink minden évben színvonalas munkára adnak lehetőséget több – állandó, ill. évente változó – területen is. A kemény munkáért járó méltó díjazást általában a fenntartónk és a Sacculus Ludovici Alapítvány biztosítja. Intézményünk nem tekinti magát „versenyistállónak”. Tiszteletben tartjuk tanulóinknak az igazi ifjúkorhoz való jogát, s csak a legérettebbek, legképzettebbek esetében vetjük fel az iskolán kívüli megméretés legfontosabb színterén, az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen való részvétel lehetőségét. (Az OKTV-n saját elhatározásukból indulni kívánókat természetesen nem korlátozzuk és mindenben segítjük.)

A tanórán kívüli foglalkozások legjellemzőbbike a szakkör. A lehetőségek függvényében továbbra is élni kívánunk vele. Megfigyeléseink szerint a tanulók nagy részének terhelhetősége – az utóbbi esztendő társadalmi, életmódbeli és egyéb változásai miatt – romlik.

A Köznevelési törvény által biztosított lehetőséget kihasználva – tanévenként legfeljebb 6 projekt-nap formájában – tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozásokat szervezünk.

A kilencvenes évek közepén vettünk részt első nemzetközi projektünkben. Tapasztalataink szerint európai uniós forrásokat egyre inkább nem osztálykeretben szervezett „turistautak”, hanem több ország hasonló érdeklődésű fiataljainak közös tevékenységét igénylő projektek útján lehet megpályázni. Az utóbbi években erre jó példák az Erasmus+ projektekben részt vevő csoportjaink.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Iskolánkba aránylag kevés hátrányos helyzetű tanuló jár, halmozottan hátrányos helyzetű csupán elvétve. Természetesen készen állunk a hátrányos helyzet tőlünk telhető kompenzálására.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumba jelentkező valamennyi tanulóra azonos felvételi követelmények vonatkoznak, de a felvételről szóló döntés meghozatalakor azonos felvételizsga-eredményt elérő tanulók esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a hátrányos helyzetű tanulókat részesítjük előnyben.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása integráltan történik. Azon halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára, akik esetében fennáll a veszély, hogy az előírt

követelményeket valamely tantárgy(ak)ból nem teljesítik, az iskola képesség-kibontakoztató képzést szervez.

A képesség-kibontakoztató képzésre történő felvételtől és a képzés tantárgyairól az osztályfőnök javaslatára az osztályban tanító tanárok közössége a tanév első hónapjának végéig dönt. A képzés az osztályfőnök és az érintett szaktanárok által készített egyéni fejlesztési terv alapján történik. A képzésben való részvétel a tanuló számára kötelező mindaddig, amíg az osztályban tanító tanárok közössége azt szükségesnek látja. A képzés tanórán kívüli foglalkozás(ok) keretében történik. A képzésben részt vevő tanuló előmenetelét az osztályban tanító tanárok közössége a félévi és év végi osztályozó konferencián, ill. mindkét félév közepén értékeli. Az értékelésbe be kell vonni a tanuló szülőjét, a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógus kollégát, indokolt esetben a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XX. Kerületi Tagintézménye, a Budapest Főváros Kormányhivatala XX. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály, illetve a Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye Család- és Gyermekjóléti Központja képviselőjét.

Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóink leginkább Pest déli kerületeiből és az agglomerációból érkeznek. A pesterzsébetiek aránya 20 százalék alatt állandósult. Kevés az igazán veszélyeztetett tanuló, magas azonban a csonka családok aránya, és a szülők közül sokan halnak meg döbbenetesen fiatal korban. A veszélyeztetettség leginkább anyagi természetű.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógus kolléga, az osztályfőnökök és a szaktanárok egyaránt igyekeznek idejében felismerni a tanulók veszélyeztetettségét és lehetőség szerint segítséget nyújtani. A gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógus kolléga segíti az iskola pedagógusainak ifjúságvédelmi munkáját. Feladata különösen: az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az iskola intézményvezetőjénél, tájékoztatást nyújt a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére. Az ifjúságvédelmi munka alapfeltétele a szülőkkel, a tanulókkal, valamint szervezeteikkel való őszinte és folyamatos együttműködés. A kapcsolattartás szervezeti előfeltételei – az intézmény alapvető dokumentumaiban, elsősorban a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítetten – a kilencvenes évtized eleje óta adottak. Ennél is lényegesebb az a közvetlen, informális kapcsolat, amely a legkényesebb problémák megbeszélését is lehetővé teszi. Az

intézmény jó kapcsolatokat ápol az ifjúságvédelem területén működő hatóságokkal, külső szervezetekkel is, noha segítségükre ritkán van szükség.

Nevelőtestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést, a szenvedélybetegségekkel, a fiatalkori bűnözéssel és az egyéb reális veszélyekkel kapcsolatosan egyaránt. Az utóbbi esztendő egyik legégetőbb társadalmi gondja a drogfogyasztás, ezért aránylag csekély érintettségünk ellenére átfogó programot indítottunk. Ennek leglényegesebb eleme, hogy a tanulók által elfogadott szakértő tart előadást, amelyet őszinte (általában tanár jelenléte nélküli) beszélgetés követ. Mivel – európai felmérések és saját tapasztalataink szerint egyaránt – hazánkban a tizenéves korosztályt a szenvedélybetegségek közül leginkább a dohányzás és az alkoholfogyasztás érinti, (és mert ezek évente több tízezer honfitársunk sajnálatosan korai halálához vezetnek) napirenden tartjuk a dohányzástól való elrettentést célzó ismeretterjesztő előadásokat is. A megelőző tevékenység központi színtere közösségi szinten általában az osztályfőnöki óra, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttere az oldott, nyugodt, szeretetteljes iskolai légkör, amely a tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a drogokkal kapcsolatos technikai ismereteket és a probléma kriminalizációjából adódó elrettentést a középpontba állító központi programok mellett megjelent a drogreprevenció gyökeresen eltérő felfogása. Az ezt képviselő szakemberek szerint a szenvedélybetegségekkel szembeni védelmet az értelmes emberi élet lehetőségeinek felmutatása, az önismeret fejlesztése, a konfliktushelyzetek feloldásában, a pszichiátriai betegségek kivédésében kapott segítség jelenti.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának legfőbb fóruma a Kossuth Diákok Köre (KDK: az iskola diákönkormányzata) évente legalább egy alkalommal ülésező diákközgyűlése. A fórummal egybekötött eseményen tanácskozási joggal részt vesz az iskola vezetése és nevelőtestülete.

A KDK elnöksége, ill. a közgyűlés vagy a választmány által választott delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a diákönkormányzat véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az intézményvezető kezdeményezheti az iskola vezetősége vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését. Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az iskola intézményvezetője szükség esetén – de legalább félévente egy alkalommal – konzultációt tart a KDK elnökségével és/vagy választmányával. Konzultáció összehívására jogosult az intézményvezető-helyettes, ill. az osztályfőnök is. A konzultáció kezdeményezője lehet a KDK elnöksége is.

A KDK pénzvagyónával összefüggő kérdések eldöntésére az iskola vezetése és a KDK elnöksége együttes ülést tart a KDK Alapszabálya VII. fejezetének 8. és 9. pontjában meghatározottak szerint.

Az osztályok egészét érintő alapvető kérdéseket a KDK osztály-alapszervezeti osztálygyűlésen tárgyalják meg. Az osztálygyűlésre meg kell hívni a nem KDK-tag tanulókat is, tanácskozási joggal meghívható az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, a diákmozgalmat segítő tanár és az osztályfőnök.

A felmerülő problémák megoldásában a KDK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben felkereshető a diákmozgalmat segítő tanár, az intézményvezető-helyettes és az intézményvezető.

Az intézmény biztosítja a diákönkormányzat működésének alapvető feltételeit:

- a Sacculus Ludovici Alapítvány bevonásával;

- zárható helyiséget az iskolarádió műsorainak szerkesztésére és továbbítására alkalmas berendezésekkel;

- az iskolaújság szerkesztésének technikai hátterét.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Tevékenységünk fontos momentumra partnereinkhez, a tanulókhöz és szüleikhez fűződő személyes kapcsolat. Az iskolánkban ritka, kollégiumban lakó tanulók esetében együttműködünk a nevelőtanár-kollégákkal. A gyerekek és a szülők számára a nyílt napok, fórumok, egyéni beszélgetések során igyekszünk emberközelbe hozni az iskolát. Kihasználjuk a pályaválasztási kiadványokban való megjelenés lehetőségét; pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk.

Törekvéseink szerint tanulóink egész iskolai pályafutásuk során megtapasztalhatják, hogy működik egy demokratikus és humánus közösség. A kommunikáció a nevelőtestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes. A formális elemeket a lehetséges minimum szintjére szorítottuk. (Ezért ritkán alkalmazzuk a kérdőíves felméréseket.) A kölcsönös bizalom, az emberi hang csodákra képes: bonyolult problémák megoldása is könnyebbé válik általa.

Iskolánk végzőseit minden eszközzel segítjük a felsőoktatási intézményekbe való bejutásban. A pedagógus, a tanuló és a szülő közötti – a közös pedagógiai feladatok megoldását célzó – kapcsolat formális kereteit jelen dokumentum, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat jelöli ki. A tanulók személyiségének formálása szempontjából ezeknél fontosabbnak tartjuk az informális lehetőségeket. A gimnázium tanulója, ill. a tanuló szülője bármely tanulási, nevelési, családi és egyéb problémájával megkeresheti az intézmény bármely tanárát, aki az ügyet köteles legjobb tudása szerint, segítő szándékkal és az elvárható diszkrécióval kezelni.

A vezetők és az iskolai, szülői szervezet közötti kapcsolattartás formája

A KLG SZMK elnöksége, ill. a választmány által kiküldött delegáció részt vehet az iskolai közösségek azon ülésein, amelyeken a szülői szervezet egyetértési és véleményező jogkörébe tartozó ügyeket tárgyalnak.

Fontos iskolai ügyek megtárgyalásakor az intézményvezető kezdeményezheti az iskola vezetősége vagy nevelőtestülete, az SZMK elnöksége vagy választmánya, ill. a KDK elnöksége vagy választmánya együttes ülését.

Hasonló kezdeményezésre jogosult az SZMK elnöksége és a KDK elnöksége.

Az intézményvezető tanácskozási joggal részt vehet a KLG SZMK választmányának ülésein, ill. kezdeményezheti a választmány ülését.

A KLG SZMK elnöksége kezdeményezheti az intézményvezetővel való konzultációt.

Az egyes osztályokat érintő problémák megoldásában a KLG SZMK osztályelnöksége elsősorban az osztályfőnök segítségét kérje. Az osztályfőnök hatáskörén túlmutató ügyekben az intézményvezetőt kell megkeresni.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumban iskolaszék jelenleg nem működik.

A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az intézményt az intézményvezető képviseli, aki – munkaköri leírásának megfelelően – irányítja és koordinálja a hazai és nemzetközi partnerekkel való kapcsolattartást, és kijelöli a kapcsolattartásért felelős személyeket. Az intézményvezető felelős a fenntartóval, a Külső-

Pesti Tankerületi Központtal, illetve Pestszenterzsébet Önkormányzatával való kapcsolattartásért is.

A gyermekjóléti szolgálattal az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munkatárs és az osztályfőnökök tartják a kapcsolatot.

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munkatárs – az osztályfőnökök jelzései alapján – figyelemmel kíséri a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a bármilyen egyéb okból segítségre szoruló tanulókat, és szükség esetén kapcsolatba lép a gyermekjóléti szolgálattal és/vagy a családsegítő szolgálattal és/vagy az oktatásügyi közvetítői szolgálattal.

Az intézményvezető jelzi az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munkatársnak és az osztályfőnöknek a valamely tanuló veszélyeztetettségére utaló megkeresés érkezését.

A veszélyeztetettség elhárításának lehetséges módjai ügyében az intézményvezető, a nevelési intézményvezető-helyettes, az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munkatárs és az osztályfőnök megbeszélést tart – szükség esetén a Szülői Munkaközösség és a Kossuth Diákok Köre illetékes tisztségviselőinek bevonásával.

Az egészségügyi szolgáltatók közül az üzemorvossal az intézményvezető, az iskolaorvossal, az iskola-fogorvossal, ill. a védőnővel az intézményvezető-helyettes és az iskolatitkár tartja a kapcsolatot.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályairól a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet 64-71. §-a rendelkezik.

Javítóvizsgát akkor tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot. Ennél magasabb számú bukás esetén az osztályt meg kell ismételnie.

Az egyéni tanulói munkarendű diák – a magatartás és a szorgalom kivételével – félévkor és a tanév végén, jellemzően a szorgalmi időszak utolsó hónapjában tesz osztályozó vizsgát. A vizsgák időpontjáról az osztályfőnök kellő időben levélben értesíti a tanulót és szülőjét.

Hasonlóképpen osztályozó vizsgákon kell számot adnia tudásáról annak a tanulónak, aki a fenti rendeletben megszabott maximális óraszámnál többet mulasztott, és akinek számára a nevelőtestület a vizsga letételét engedélyezte.

Az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. Az osztályozó vizsgák anyaga az adott tantárgy helyi tantervében meghatározott tananyag. A szaktanár tájékoztatja a tanulót a követelményekről, a vizsgára való felkészülésben a tankönyvön kívül felhasználható anyagokról, és segítséget nyújt számára a felkészülés problémáinak leküzdésében. A szaktanár és az osztályfőnök felhívja a szülő figyelmét az osztályozó vizsgák jelentőségére és nehézségeire.

Különbözeti vizsgára kerülhet sor a tanuló átvételének olyan speciális eseteiben, amikor a küldő iskola helyi tantervének adott évfolyamán valamely tantárgy oktatása nem szerepelt. A különbözeti vizsga időpontját a szaktanár – a szakmai munkaközösséggel és az intézményvezetővel való konzultáció után – a pedagógiai elvek gondos érvényesítésével állapítja meg.

Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés előfeltételeként a tanulónak az adott tantárgy helyi tantervi követelményeinek teljesítését az összes hátralévő évfolyam anyagából tanévi bontásban tett osztályozó vizsgán kell bizonyítania.

A sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett tanuló az adott tantárgy óráinak további látogatása alól automatikusan mentességet kap, az órákat azonban – igénye szerint – továbbra is látogathatja.

A középiskolai felvételi vizsgák eljárási szabályairól a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet 26-45. §-a rendelkezik.

A felvételi vizsga, különösen a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A felvételtől mindhárom osztály esetében az írásbeli vizsga, az általános iskolai eredmények és a szóbeli felvételi alapján döntünk.

Az iskolánkba jelentkező tanulóknak az általános tantervű képzésre szóló központi magyar és matematika felvételi tesztet kell megírniuk. Ezen 50-50 pontot, azaz összesen 100 pontot lehet szerezni.

Az általános iskolai eredmények közül a magyar nyelv, a magyar irodalom, a történelem, a matematika, a fizika és egy idegen nyelv hetedik osztályos év végi osztályzatát vesszük figyelembe. Maximálisan 30 pont.

A szóbeli felvételi vizsga:

Szóbeli felvételi vizsga nélkül a tanuló nem vehető fel! A szóbeli vizsgára – az írásbeli vizsga és az általános iskolai eredmények összesített pontszámának sorrendjében – legalább háromszor annyi tanulót hívunk be, mint a felvehető létszám.

A szóbeli felvételin – az ismerkedésen túl – szövegértési, logikai készséget, anyanyelvi és matematikai ismereteket vizsgálunk.

A vizsga menete:

A tanuló egy legfeljebb A/4-es oldal terjedelmű szöveget és két rövid matematikai példát tartalmazó lapot húz, majd legalább 30 perc felkészülési idő áll rendelkezésére a szöveggel való ismerkedésre és a feladatok megoldására. A szöveg lapja és a matematikai feladatlap tartalmazza a feladatokat, amelyek megoldását a bizottság a rövid vizsga keretében kérheti. Ilyen feladatok lehetnek a szöveghez kapcsolódóan:

a szöveg hangos felolvasása

a szöveg tartalmának rövid összefoglalása

a szöveggel kapcsolatos néhány pontos vázlat megalkotása

a szövegben található logikai összefüggések felismerése

a szöveg címének megalkotása

a szöveg valamely mondatának mondattani elemzése

a szöveg néhány szavának értelmezése, szófaji besorolása, rokon értelmű vagy ellentétes értelmű szavak megadása

A matematika területén az alábbiakat várjuk el:

egyszerű szöveges, logikai és összeszámolási feladatok megoldása

egyszerűbb számolások (pl. terület, százalék, arányosság, törtek)

mértékegységek átváltása

geometriai alapfogalmak ismerete

grafikonok, diagramok elemzése

függvények ábrázolása, helyettesítési érték kiszámítása

A matematikai feladatok megoldásához számológép használható!

A szóbeli vizsgán maximálisan megszerezhető: 40 pont.

A szóbeli vizsga keretében rövid ismerkedő beszélgetésre is sor kerül, amelynek fő célja annak megvilágítása, hogy a tanuló felvételi pontszáma – esetleg az általa megjelölt kódokon kívül is – mely osztályunkba való jelentkezéshez biztosítana nagyobb lehetőséget. Ezzel segíteni kívánjuk a szülők és a tanuló pótlólag megjelölendő tanulócsoportokra vonatkozó döntését.

A felvételi vizsga elérhető összpontszáma: 170 pont. Az iskola fenntartja magának a jogot, hogy a pontszámokon – a jogszabályokban meghatározott keretek között – változtasson.

A nyelvi besoroló tesztről:

Az emelt szintű osztály haladó angol és német csoportjába jelentkező tanulóknak nyelvi besoroló tesztet kell írniuk. E feladatsor nyelvi szintfelmérő, amelynek eredménye a felvételi összpontszámnak nem része, de megfelelő szintű teljesítése nélkül első idegen nyelvi haladó csoportba bekerülni nem lehet!

A felvételi mintafeladatok az iskola honlapján megtekinthetők.

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony keletkezése és megszűnése. A tanulók felvétele

A tanulói jogviszony keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos eljárási szabályokról az Nemzeti köznevelésről szóló törvény 49-53. §-a rendelkezik.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumba történő felvétel és átvétel feltétele az írásbeli és szóbeli felvételi vizsga sikeres teljesítése.

A nevelőtestület minden év őszén, a jogszabályban meghatározott határidőre elfogadja és közzéteszi a tanulók felvételéről, és a felvételi vizsga lebonyolításáról szóló tájékoztatót.

A felvételi tájékoztatóban meghirdetett alapelvek és követelmények érvényesek a tanulók más középiskolából történő átvételének esetére is. Átvételre akkor kerülhet sor, ha az adott osztály létszáma kisebb, mint az Nktv. 4. számú mellékletében meghatározott maximális létszám. Az átvételt kérő tanuló írásbeli és szóbeli részből álló felvételi vizsgát tesz magyar nyelv és irodalomból, matematikából, valamint az intézményvezető, az osztályfőnök és a szaktanár mérlegelésétől függően egyéb tantárgyakból (jellemzően a tanult idegen nyelvekből) is. A felvételi vizsgán a fenti tantárgyakból az átvételnél számba jöhető osztály helyi tantervében meghatározott követelményeket kell teljesíteni. Ha az átvétel ennek alapján lehetséges, de a küldő iskola és a KLG helyi tantervének eltérései miatt különbözeti vizsgákra is szükség van, azok ütemezéséről az intézményvezető az adott osztályban tanító tanárokkal való konzultáció után dönt.

Speciális esetben (pl. hosszú idejű külföldi tartózkodás után hazatérő tanuló átvétele) az intézményvezető legfeljebb hathetes időtartamra engedélyt adhat a tanuló számára az illető osztály tanóráinak látogatására és a munkában való részvételre, majd az osztályban tanító tanárok véleményének figyelembe vételével dönt az átvételi kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A statisztikák tanúsága szerint azon országokban, amelyek polgárai iskolai vagy egyéb szervezett keretek között használható elsősegély-nyújtási alapismereteket sajátítanak el (és ahol az intézményeket ellátják a szükséges technikai eszközökkel, pl. defibrillátorral), nagyobb eséllyel maradnak életben súlyos balesetek vagy a hirtelen szívhalál áldozatai a szakképzett egészségügyi személyzet helyszínre érkezéséig. Mindenképpen hasznos tehát, ha iskolánkban mód nyílik tanulóink számára e kiemelt fontosságú ismeretek megszerzésére, begyakorlására.

Az elméleti ismeretekkel való ismerkedés színtere a biológia tantárgy és az osztályfőnöki óra, a gyakorlati fogások elsajátítására a testnevelésóra alkalmas.

Az elsősegélynyújtás témaköre része a középszintű biológia érettségi vizsga követelményrendszerének (a vázrendszernél, a keringésnél és – utalás szintjén – a légzőrendszernél). A középszintű érettségire készülőkkel külön foglalkozás keretében évek óta ismertetjük a követelményrendszerben szereplő tartalmakat: az égési sérülések, csonttörés, rándulás és ficam kezelését, a vérzéscsillapítás módjait, valamint a sebkezelést.

A komplex természettudomány tantárgy keretében szintén nagy hangsúlyt fektetünk az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek elmélyítésére.

A legteljesebb körű elsősegély-nyújtási ismeretekkel az iskolaorvos és a védőnő rendelkezik. Kézenfekvő tehát, hogy az elméleti ismeretek közvetítéséből – az osztályfőnöki órákon rendszeresen tartott előadásaik alkalmával – részt vállaljanak. A gyakorlati jellegű oktatást szintén ők végezhetik a jövőben az e célra kijelölt testnevelésórákon. Ha a gyakorlati oktatást biztosító, szükséges számú tanóra megtartása az iskolaorvos és a védőnő lehetőségeit meghaladja, az ő közvetítésükkel (vagy egyéb kapcsolatok révén) biztosíthatjuk a szakembereket. Amennyiben a testnevelés-órai keretek nem bizonyulnak elegendőnek a feladat megoldására, szóba kerülhet kiscsoportos, néhány órás tanfolyam szervezése is.

A Vöröskereszttel kialakított munkakapcsolat szintén hozzájárulhat az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek megfelelő szintű biztosításához.

**A Budapest XX. Kerületi
Kossuth Lajos Gimnázium
Helyi Tanterve
Heti óraterv
Összefoglaló heti óratervi táblázat**

A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben induló óratervek

Óraterv, ötéves, angol/spanyol (humán-reál) – 9-12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	9.évf. elők.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	Eltérés a kerettantervtől
Irodalom	2	2	3	3 1/0	3 1/0	0 +2/0
Magyar nyelv		1	1	1	1	0
Matematika	2/2	3/3	3/3	3/3 0/1	3/3 0/2	0 0/+3
Történelem		3	3	3 1/0	3 1/0	+2 +2/0
Állampolgári ismeretek					1	0
Természettudomány				2		0
Természettudomány emelt				0/1		0/+1
Kémia		1	2			0
Fizika		2	3			0
Biológia		3	2			0
Földrajz		2	1			0
I. idegen nyelv	18	4	4	4	4	+2
II. idegen nyelv		3	3	4	4	+2
Művészetek					0	0
Ének-zene	1	1				0
Vizuális kultúra		2				0
Mozgóképkultúra és médiaismeret					2	+1
Digitális kultúra	3/3	1/1	2/2	2/2		0
Testnevelés	5	5	5	5	5	0
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	0
Kötött célú órakeret (a tantárgy választható)				4	4	
Heti óraszám	32	34	33	30*(+2/3)	31(+2/3)	

*Amennyiben a kötött célú órakeretből 4 óra nem természettudományos tárgyat választ, akkor 32 óra.

Megjegyzések:

A harmadik évben a tanulók kötelezően választanak „humán“ vagy „reál“ folytatásban. A többletórák eloszlása: a 11. évfolyamon 2-2 óra (ez az óra már külön csoportban: irodalom, történelem, illetve matematika, term.tud.), a 12. évfolyamon 2-2 óra (ez is külön csoportokban: irodalom, történelem, illetve matematika, alkalmazott matematika).

Kékkel a humán csoport többletórászámain, sárgával pedig a reál csoportét jelöltük.

Óratervezet, emelt szint, angol-német – 9-12. évfolyam, gimnázium					
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	Eltérés a kerettantervtől
Irodalom	3	3	3	4	+2
Magyar nyelv	1	1	1	1	0
Matematika	3/3	3/3	3/3	4/4	+1
Történelem	2	3	3	4	+2
Állampolgári ismeretek				1	0
Természettudomány			2		0
Kémia	1	2			0
Fizika	2	3			0
Biológia	3	2			0
Földrajz	2	1			0
I. idegen nyelv (haladó angol/német)	5	5	5	5	+6
II. idegen nyelv	3	3	4	4	+2
Művészetek				0	0
Ének-zene	1	1			0
Vizuális kultúra	2				0
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1	1	+1
Digitális kultúra	2/2	1/1	2/2		0
Testnevelés és sport	5	5	5	5	0
Közösségi nevelés	1	1	1	1	0
Kötött célú órakeret (a tantárgy választható)			4	4	
Heti óraszám	36	34	32*	34	

*Amennyiben a kötött célú órakeretből 4 óra nem természettudományos tárgyat választ, akkor 34 óra.

Óratervezet, ötéves, magyar-német két tannyelvű – 9-12. évfolyam, gimnázium

Tantárgyak	9.évf. elők.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	Eltérés a kerettantervtől
Irodalom	2	2	3	3	3	0
Magyar nyelv		1	1	1	1	0
Matematika	2/2	3/3	3/3	3/3	4/4	+1 (+1)
Szaknyelv elők.	1/1					
Történelem		3/3	3/3	3/3	3/3	+2
Állampolgári ismeretek					1	0
Célnyelvi civilizáció (bontva)		1/1	1/1	2/2	2/2	0
Természettudomány				2		0
Kémia		1	2			0
Fizika		2	3			0
Biológia		3	2			0
Földrajz		2/2	1/1			0
I. idegen nyelv	18/18	5/5	5/5	5/5	5/5	0
II. idegen nyelv		3	3	4	4	+2
Művészetek					0	0
Ének-zene	0	1	1			0
Vizuális kultúra	0	1	1			0
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1	1	+1
Digitális kultúra	3/3	2/2	1/1	2/2		0
Testnevelés	5	5	5	5	5	0
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	0
Kötött célú órakeret (választható)				4	4	
Heti óraszám	32	36	36	34*(36)	34	

*Amennyiben a kötött célú órakeretből 4 óra nem természettudományos tárgyat választ, akkor 36 óra.

Tantárgyi tantervek

A tantárgyak előírt tananyaga és követelményei az óratervben meghatározott sorrendben.

- **A választott kerettanterv**
- **A kerettanterv és a helyi tanterv kapcsolata**
- **A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama**

(Az egyes tantárgyak helyi tantervei külön mellékletben találhatóak.)

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium helyi tanterveinek alapját a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról jogszabály, illetve az Oktatási Hivatal honlapján fellelhető *A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók* fejezet alatt található kerettantervi ajánlások, illetve az ugyanitt lévő *Irányelvek és alapprogramok* fejezetből az *Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz* részek képezik.

Mivel a kerettantervek az adott tantárgy időkeretének 80 százalékát fedik le, a fennmaradó 20 százalékot a helyi igényeknek megfelelően kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal töltöttük meg.

A tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét (választható órák első csoportját) osztálybontáshoz, egyes tantárgyak heti óraszámainak növeléséhez, tehetséggondozás céljára vettük igénybe úgy, hogy ezen órák – a heti órátáblázatban megszabottak szerint – a tanuló számára kötelezőek.

A választható órák másik csoportját az emelt szintű érettségi vizsgákra előkészítő foglalkozások (Kötött célú órakeret) megszervezéséhez használjuk fel. Ezen órákat – a 11. és a 12. évfolyamon – a tanuló szabadon választhatja az iskola által felkínált lehetőségek közül, de választania kell!

A 11. vagy 12. osztályban - minden osztálytípusban - a kerettantervi óraszámot megemeltük 1 órával a *MozgóképkuItúra és média* tantárgyból.

A NAT2020 órátáblában a 11. évfolyamon Művészet-re tervezett 1 órát a MozgóképkuItúra és médiismeret tantárgy keretein belül valósítjuk meg a 11 és/vagy 12. évfolyamon.

A természettudományos tantárgyak esetében megjelöljük, hogy a szakmai munkaközösség a helyi tantervet a rendelkezésre álló kerettantervi változatok közül melyikre alapozza.

A nevelőtestületi választások és a szabad órakeretről hozott döntések – amelyek a heti órátáblázatban szemléletesen jelennek meg – együttesen határozzák meg iskolánk egyes osztálytípusainak nevelési-oktatási arculatát. Az osztálytípusok részletes bemutatása ezen program **A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai** című fejezetének Osztálytípusaink alfejezetében történik.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Bár korunkban a nevelés-oktatás munkáját megkönnyítő taneszközök és segédanyagok skálája egyre szélesebb, fontos segítőtárs továbbra is a tankönyv.

A tankönyvek kiválasztásának itt felsorolt általános, valamint tantárgycsoportokra, ill. egyes tantárgyakra vonatkozó elvein alapul az egyéb taneszközök megválasztása is.

A tankönyv mindenképpen:

- idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseire;
- adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus;
- törekedjen a tömörségre; tartalmilag legyen igényes, de ne tartalmazzon feleslegesen apró részleteket;
- stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású;
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak;
- ne csak ismereteket közvetítsen, de fejlessze a képességeket és készségeket is, neveljen gondolkodásra;
- legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására;
- lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen;
- segítse elő a külső és belső vizsgákra való felkészülést;
- a hozzá tartozó munkafüzet vagy munkatankönyv ne mechanikusan megoldható, hanem gondolkodtató feladatokat tartalmazzon;
- szolgáljon alapul a megfelelő segédanyagokkal való kiegészítéshez;
- lehetőleg egymásra épülő kötetekből álló tankönyvcsalád tagja legyen, amelynek javításán, fejlesztésén a kiadó folyamatosan munkálkodik;
- legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós, több tanéven át használható (az ingyenes tankönyvek könyvtári állományból történő biztosítására alkalmas) és könnyen kezelhető;

A humán szféra, az idegen nyelvek, a művészeti oktatás tankönyve (de adott esetben a természettudományoké is):

- a polgári demokrácia szemléletét tükrözze, legyen toleráns, kiegyensúlyozott szemléletű, szélsőségektől mentes hangvételű;
- közvetítse a KLG pedagógiai programjában megfogalmazott nevelési céloknak megfelelő erkölcsi értékeket;
- szolgálja a hazafias nevelést, nemzeti kultúránk értékeinek tiszteletét.

A magyar irodalom oktatására használt tankönyv:

- legyen mértéktartó a „divatirányzatokkal” szemben, de tartson lépést a tudományos fejlődéssel;
- ragaszkodjon az értékek közléséhez.

A magyar nyelv tankönyve:

- legyen áttekinthető, logikusan felépített és rendszerező;
- tartalmazzon az elméleti ismeretek elsajátítását segítő gyakorlatokat is.

A történelem tankönyve:

- segítse elő a legfontosabb társadalmi, gazdasági, politikai összefüggések felismerését;
- mutassa be az egyén szerepét a történelemben (a példaképet, az elrettentő példát és az egyszerű embert egyaránt);
- megfelelő arányban tárgyalja az egyetemes és a magyar történelmet;
- forrásszemelvényeket is tartalmazzon.

A természettudományos tantárgyak tankönyve:

- mértéktartóan és az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten közvetítse az új tudományos eredményeket;
- térjen ki a gyakorlati felhasználás lehetőségeire.

A kétnyelvű oktatásban a célnyelven tanított tantárgyak tankönyve:

- szakmai kvalitásai mellett nyelvezete is legyen helyes, stílusos, igényes (ez különösen fontos, ha a mű valamely hazai tankönyv fordítása).

Az idegen nyelvek tankönyve:

- legyen alkalmas a négy alapkészség egyidejű fejlesztésére;
- fejlessze a tanulók kommunikatív kompetenciáját;
- igényesen mutassa be a célnyelvi országok civilizációját, kultúráját, mindennapjait;
- rendelkezzen jó minőségű hanganyaggal, esetleg mozgókép-anyaggal;

- legyen jól kombinálható a nyelv eszközként való használatát célzó, széles skálájú, gyakran nem tanítási céllal készült kiegészítő anyagokkal;
- tegye lehetővé az érettségi, felvételi vizsgára, valamint az államilag elismert nyelvvizsgára való felkészülést;
- legyen jól felépített, állandóan fejlesztett tankönyvcsalád tagja;
- megfelelő mennyiségű, érdekes, gondolkodtató feladatot és gyakorlatot tartalmazzon.

Speciális igény (pl. kétnyelvű oktatás, emelt szintű oktatás) esetén az iskolai SZMK véleményét kikérve más, a magas szintű oktatáshoz nélkülözhetetlen könyveket is meg lehet rendelni.

Az egyes tantárgyak helyi tanterve tartalmazhatja a felvázolt elvek alapján kiválasztott tankönyveket, taneszközöket és segédanyagokat.

Iskolánk a tanulókat megillető ingyenes tankönyveket tankönyvkölcsönzés keretében tudja biztosítani. A kölcsön kapott tankönyveket a tanév végeztével, megkímélt állapotban vissza kell adni – kivéve a nyelvi munkatankönyveket.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára lépés – a hagyományoknak megfelelő – alapvető feltétele, hogy a tanuló az általa tanult valamennyi tantárgyból teljesítse az elégséges osztályzathoz szükséges minimális követelményeket.

Javítóvizsgát a tanuló az esetben tehet, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot. Az ennél több elégtelen osztályzatot szerzett tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tantárgyi tantervekben szereplő követelményeket 100 százaléknak tekintve a minimális követelmények hozzájuk viszonyított irányadó szintje tantárgyanként, ill. tantárgycsoportonként az alábbiak szerint alakul:

Magyar nyelv: 40%

Irodalom: 40 %

Történelem: 40 %

Állampolgári ismeretek 40%

Német célnyelv: 60 %

Célnyelvi civilizáció: 50 %

Idegen nyelvek (angol, német, spanyol): 60 %

Matematika: 30 %

Fizika: 30 %

Földrajz: 40 %

Biológia: 40 %

Kémia: 40 %

Komplex természettudomány: 40 %

Digitális kultúra: 30 %

Vizuális kultúra: 40 %

Mozgóképkultúra és médiaismeret: 40%

Ének-zene: 30 %

Testnevelés és sport: 30 %

E százalékos értékek teljes pontossággal csak a tanulói teljesítmény mérésének jól számszerűsíthető eseteiben alkalmazhatók. Más esetekben komoly szerepet kap a pedagógiai elvek gondos szem előtt tartásával végzett tanári mérlegelés.

A minimális követelményekre vonatkozó, szövegesen megfogalmazott elvárásokat a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A pedagógiai célok a nevelés és az oktatás elválaszthatatlanul egybefonódó tevékenysége révén érhetőek el. Az emberiség fejlettségének jelenlegi fokán a társadalom jövője szempontjából döntő, milyen eredményesen képesek a felnövekvő generációk elsajátítani a felhalmozott tudást. A civilizáció jogi, erkölcsi, magatartásbeli normáinak átörökítése szintén életbevágó, hiszen a rohamos technikai fejlődéssel a szellemi értékek zűrzavara és a fogyatkozó emberség áll szemben.

Hisszük, hogy Magyarországnak szabad polgárookra van szüksége. A polgár anyagilag és szellemileg független; dönteni képes, és vállalja elhatározása következményeit; felelős önmagáért, családjáért, közösségéért, nemzetéért. Bízunk igazában és ki is áll mellette. Becsületes, törvénytisztelő és demokrata, sem a szolgálai alázatot, sem az elnyomó gőgöt nem ismeri. Élete során ízlést és erkölcsöt vár el és valósít meg.

A Nemzeti Alaptanterv műveltségi területei a nevelő-oktató munkában a tantárgyak formájában jelennek meg, így a dokumentumban kifejtett fejlesztési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, ill. tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.

Nevelési céljaink felölelik a Nemzeti alaptantervben meghatározottakkal: az erkölcsi nevelés, a nemzeti öntudat és hazafiság jelentőségének hangsúlyozása, a demokráciára való nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése mellett kellő súllyal foglalkozunk a családi életre, testi és lelki egészségre, felelősségvállalásra, környezettudatosságra való neveléssel. Korunkban megkerülhetetlen feladat a pályaeorientáció közvetítése, a gazdasági és pénzügyi ismeretek, a médiatudatosság fejlesztése is. A tanulás tanítása teheti képessé a tanulókat az élethosszig való önművelésre.

Az egyes területeken az eddigiekhez képest gyökeresen új elemeknek kell megjelenniük: ilyen az önismeret és társas kultúra fejlesztésében az érzelmi intelligencia szerepének hangsúlyozása; a felelősségvállalás, szolidaritás fejlesztésének terén az önkéntes munka kötelezettségének megjelenése; a fenntarthatóság fogalmának kimunkálásában annak felismerése, hogy a fogyasztás folyamatos növelésének vágyát fel kell adnunk, hiszen e nélkül az emberiség nem építhet fenntartható jövőt.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósításához fel kell ébresztenünk tanulóinkban a belső motivációt, cselekedtetnünk kell őket, aktivizálnunk kell előzetes ismereteiket, fejleszteniük

kell együttműködésüket. A tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás különös jelentőséget nyer a különleges bánásmódot igénylő gyerekek esetében, legyenek ők az átlagot meghaladóan tehetségesek, vagy éppen tanulási és magatartási problémákkal, szociális hátrányokkal küzdők. Meg kell tehát kísérelnünk, hogy minden tanulóból a legjobbat hozzuk ki.

Az oktatás részterületeit elemző gondolatok bevezetéseként iskolánk nevelőtestülete az alábbi feladatokat kívánja hangsúlyozni:

Minden műveltségi terület és tantárgy területén, minden lehetséges eszközzel fejlesztendőnek tekintjük bármely (szóbeli, nyomtatott vagy elektronikus) forrásból származó információ megszerzésének, kezelésének, feldolgozásának, tárolásának alapkészségeit (szépirodalmi és dokumentum típusú szövegek olvasása, megértése, elemzése, tömörítése, átszerkesztése; a számítógép és az internet kapcsolatteremtést és feladatmegoldást célzó használata; az információk megadott szempontok szerinti csoportosítása, értékelése, belőlük szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozások létrehozása; önálló vélemény kialakítása; álláspontok szakszerű megvédése és kritikája; az anyanyelv és a tanult idegen nyelvek korrekt, stílusos használata szóban és írásban, stb.).

Elengedhetetlen az összefüggésekben és rendszerben való gondolkodás; olyan szemlélet kialakítása, amely – a hagyományos elkülönülés helyett – természetes egységben szemléli a társadalom- és a természettudományokat. Az értelmes tanulás alapfeltétele, hogy a tanár a tanult anyagot elhelyezze a tantárgy és az emberi kultúra rendszerében.

A lehetőség szerint személyre szóló fejlesztésnek támaszkodnia kell a tanulók képzeletére és számítani kell kreativitásukra.

A nyelvoktatás területén annak szellemében tevékenykedünk, hogy az idegen nyelvek elsajátítása cél helyett egyre inkább a nemzetközi érintkezés eszköze. A nyelvoktatás fontosságát az is kifejezi, hogy három osztálytípusunkat alapvetően az első tanított idegen nyelvek szerint határozzuk meg.

Az első idegen nyelvként tanított német, angol és spanyol mellett időnként igény mutatkozik az orosz nyelv tanulására is. (Az utóbbi években – egyelőre szakköri formában – jó néhány tanulónk ismerkedik már vele.)

A humán szféra, elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem sorsdöntő szerepet kapott és kap nevelési célkitűzéseink teljesítésében. Az elmúlt évtized változásai, a képi kultúra előretörése, a digitális világ és az informatika hallatlan expanziója azt a tévképzetet kelti sok kortársunkban, hogy a világ meglesz a kimondott szó, a magát

választékos stílusban kifejezni tudó ember és a kézírás nélkül is. Érzékelvén e felfogásnak az emberi közösségekre és kultúrára jelentett óriási veszélyeit, továbbra is mindent elkövetünk annak érdekében (minden olyan szakórán, ahol erre lehetőség nyílik), hogy a tanulók szóban és írásban folyamatosan, pontosan és igényes nyelvhasználattal fejezzék ki magukat.

A tantárgyi oktatás és a humanitás örök háttországát biztosító iskolai könyvtár fejlesztését, az általa kínált lehetőségek kihasználását kiemelt feladatunknak tekintjük.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy ne lennénk tisztában az info-kommunikációs technológia fontosságával. A digitális kultúra oktatás háttérét a központi, fenntartói és alapítványi forrásból beszerzett, állandó fejlesztés igénylő hardver és szoftver jelenti. Az adott keretek között reális célkitűzésnek a felhasználói ismeretek elsajátíttatása tekinthető. Az információs „anyanyelvi” ismeretek meglétét bizonyító, nemzetközi szinten is elismert ECDL-vizsga szövegszerkesztési, táblázatkezelési, internet-használati, valamint adatbázis-kezelési részterülete látszik feltétlenül elérendő célnak.

A számítógép az elmúlt fél évtizedben mindennapjaink részévé vált. Ezért a digitális kultúra tantárgy mellett egyre fontosabb szerepet kívánunk adni az info-kommunikáció különböző szakórákon való megjelenésének. Törekvésünk személyi feltételeit az biztosítja, hogy tanáraink több mint fele rendszeresen használja munkájában a számítógépet és mindenekelőtt az Internetet, ilyen tárgyú továbbképzéseken vesz részt, valamint a többiek segítségét igénybe véve rendszeresen önképzést folytat.

Az utóbbi években multimédiás konfigurációval láttuk el minden termünket, s a szaktantermeket is.. Az így felszerelt termekben órát tartó kollégák már el sem tudják képzelni az oktatást a multimédiás eszközök használata nélkül.

A matematika és a természettudományok jelentősége korunk tudományos-technikai forradalma idején felmérhetetlen. A matematika, fizika, kémia, biológia és földrajz sokszínű világa a jövőben is sok tanulónak kínál majd egész életre szóló kimeríthetetlen forrást, szellemi táplálékot. A tanítás során a tanárnak törekednie kell a megfelelő szemléltetés biztosítására. A természettudományok művelése jelentősen hozzájárul az emberi ítélőképesség fejlesztéséhez, és segít kialakítani a rendszeres, elemző és kritikus gondolkodást. A biológia, az élet tudománya, rohamléptekkel fejlődik az utóbbi évtizedekben, s e fejlődés dicséretesen hamar megjelenik a középiskolások tananyagában is. A növények és állatok világának megfigyelése izgalmas tükröt tart elénk, s ráadásul itt tornyosul a hatalmas feladat: az ember lényegének megragadása. Külön kell szólni a matematikáról, amely az egész tudományos haladás nélkülözhetetlen eszköze. E diszciplína a műszaki alkotások, az automatizálás, a számítógépes gazdasági irányítás, a matematikai nyelvészet formájában és

ezer más alakban van jelen mindnyájunk hétköznapijában, ugyanakkor önfegyelemre is nevel. Nem kétséges, hogy az önként vállalt fegyelem az emberi együttélés és együttműködés egyik legfontosabb alapfeltétele.

A tizenévesekre zúduló szellemi megterhelést egészséges sporttal kell ellensúlyozni. A **mindennapos testnevelés** lehetőséget biztosít a tanulók rendszerességre, önálló gyakorlásra való nevelésére és az akaraterő fejlesztésére, valamint hozzásegít a jól végzett munka öröméhez.

Intézményünk támogatja az ISK tevékenységet, az arra rászorulókat pedig szakszerű könnyített és gyógytestnevelésben való részvételre irányítja. Támogatjuk a tanulók egyesületi sportéletét.

A **művészeti nevelés** közelebb viheti tanítványainkat a boldogságra képes ember ideájához, segítséget nyújthat nekik a korunkra jellemző természetellenes stressz egészségi károsodás nélküli oldásához, az anyagi javakért rohanó ember mellett felmutathatják számukra a közösséget teremtő, szépségekben részesülő ember képét. A művészi (zenei, képző- és iparművészeti) képességekkel megáldott tanulók önkifejezésének fejlesztése révén hangulatos színpaltokkal gazdagíthatjuk az iskola épületét, belső tereit, meghittebbé tehetjük ünnepélyeinket. Fontos, hogy az iskolai tevékenységet hiteles művészek meghívása, ill. színvonalas művészi rendezvények látogatása tegye teljessé.

A tanulók körében fellendült a képzőművészeti és színjátszó köri tevékenység. Erre jó alkalmat adnak nemzeti ünnepeink, a munkaközösségek által szervezett rendezvények, vagy az országos versenyeken való részvétel.

A köznevelési törvényben előírt módon biztosítjuk az iskolában a hit- és vallásoktatás lehetőségét.

E dokumentumban – a néhány éve megfogalmazott Egészségnevelési és Környezeti Nevelési Programban összefoglaltak alapján – megjelenik mindaz, amit e fontos területek nevelési feladataival kapcsolatosan eddig tettünk és tenni szándékozunk. Az eddig felsoroltakon kívül megfogalmazást nyer a tantárgyi tantervekben és az osztályfőnöki programokban fogyasztóvédelem, a közlekedéskultúra, a bűnmegelőzés, az áldozattá válás elkerülése, az erőszakmentes konfliktuskezelés technikáinak ismertetése történik. A nevelési feladatok megvalósításának színterei az iskolai és iskolán kívüli tevékenységformák teljes skáláját felölelik.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az Európai Unió országaiiban az iskolai műveltség tartalmának meghatározó eleme az alábbi kulcskompetenciák rendszere:

1. A tanulás kompetenciái: annak képessége, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, az idővel és az információval hatékonyan gazdálkodni.
2. A kommunikációs kompetenciák: a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban; az anyanyelvi kommunikáció elemeinek kifejezése idegen nyelveken.
3. Digitális kompetenciák: az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.
4. Matematikai, gondolkodási kompetenciák: a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, az egyén felkészítése a mindennapok problémáinak megoldására.
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: a harmonikus életvitel, a közösségi beilleszkedés, a közügyekben való hatékony részvétel, a konfliktusmegoldás képessége, a közjó iránti elkötelezettség.
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciák: a kreativitás, az újjító hajlam, az egyén elképzeléseinek, élményeinek, érzéseinek kreatív kifejezése, a kulturális élmények tudatos befogadása.
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: a kockázatvállalás, a tervek készítésének és hatékony teljesítésének képessége.

A kulcskompetenciák bonyolult kölcsönhatásban állnak egymással és a kiemelt fejlesztési feladatokkal. A NAT műveltségterületeit iskolánkban a helyi tanterv tantárgyi struktúrája fedi le, ennek keretében jelenik meg.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést iskolánkban az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Minden évben egyszer Netfit országos felmérés keretében. Kezdeté januártól ápriliséig, illetve májusig tart.

Értékelés: egészséges, fejlesztés szükséges, fokozott fejlesztés szükséges kategóriákban történik az értékelés, országosan megadott értékelési rendszer szerint.

A tanulók fizikai állapotából adódó teendők részletezése a testnevelés tantárgy helyi tantervében megtalálható. A módszer központilag adott.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai

A két tanítási nyelvű, nyelvi előkészítő és emelt szintű nyelvtanítású osztályokban az első és a második idegen nyelv heti óraszámára választható órákat is magában foglal. Ezen órákon a tanulók részvétele – a 20/2012. számú EMMI rendelet 14. § (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint – kötelező.

A nyelvi előkészítő osztályban a 10. évfolyamon május 20-ig kell a tanulónak kötelezően választania a humán vagy reál specializáció közül, amely a többletórák elfogadásával jár.

Ezekre a tényekre már jóval a jelentkezés előtt, az írásos tájékoztató anyagokban és a fórumokon egyaránt felhívjuk leendő tanulóink és szüleik figyelmét. A kellő tájékoztatás után az iskolába történő beiratkozás a választható órákon való részvétel elfogadását jelenti.

A választható órák keretében oldjuk meg az emelt szintű érettségire való felkészítést. A 20/2012. számú EMMI rendelet 14-15. §-ában meghatározottak szerint az intézményvezető minden év április 15-éig teszi közzé az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő (vagy bármely más) kötelezően választható foglalkozásokról szóló tájékoztatót, amely – lehetőség szerint – a foglalkozást tartó pedagógusok nevét is tartalmazza. Az írásos tájékoztatót minden

érintett tanuló és szülei megkapják. A tanuló május 20-áig adhatja le ezzel kapcsolatos írásos döntését, kiskorú tanuló esetében szülője aláírásával hitelesítve.

Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások meghirdetésekor közzétesszük az azokat tartó pedagógusok nevét.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontással a KLG nevelőtestülete továbbra is élni kíván, alapvetően a Nemzeti köznevelési törvény és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás törvényes megvalósításához szükséges mértékben.

Az intézményünkben kialakult gyakorlat és a jogszabályi kötelezettség miatt csoportbontásban oktatjuk a két tanítási nyelvű osztályokban a célnyelven tanított tantárgyakat.

Az idegen nyelvek, a matematika, a számítógéppark korlátozottsága miatt az informatika is csoportbontással szerepel terveinkben. **A tervezett csoportbontások megvalósítása azonban a mindenkori tantárgyfelosztás függvényében kerül elfogadásra a fenntartó által. A csoportbontások megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.**

A humán/reál képzés kiegészítő órái is csoportokban történnek a tanulók korábbi választása alapján.

A két tanítási nyelvű oktatás német célnyelve esetében az előkészítő év során először a német nyelvet már tanult, ill. még nem tanult tanulók kerülnek közös csoportba, ám a gyors előrehaladás miatt a két csoport tudása hamar közeledik egymáshoz, s a csoportok összeállítása – pedagógiai megfontolások alapján – több ízben változik.

A második idegen nyelv esetében az adott évfolyam tanulói közös csoportokat alkotnak. Az angol és a német nyelv esetében ily módon lehetőség nyílik kezdő és haladó csoport(ok) létrehozására. A haladó csoportba járó tanulók nagyobb eséllyel jutnak el a B2 (esetenként a C1) szintű nyelvtudásig. A haladó csoportba való bejutás a nyelvi munkaközösségek által összeállított nyelvi szintfelmérőn vagy a munkaközösséggel való egyeztetéssel dől el.

A többi tantárgy esetében nem tudás alapján történik a bontás. Kivételt képezhetnek az érettségi előkészítők nyelvi csoportjai, ahol különböző szintű csoportokat indítunk előzetes szintfelmérők alapján.

A testnevelés órai fiúk-lányok csoportbontást az utóbbi évtizedben nem alkalmaztuk, de párhuzamos osztályok közös időpontra helyezett testnevelés óráival ez is megoldható lehet.

A tanórán kívüli foglalkozások

A pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a mindenki számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, tanórán és intézményen kívüli foglalkozások ingyenesek.

Az iskola által szervezett, nem a fenti körbe tartozó, tanórán és intézményen kívüli foglalkozások önköltségesek és nem kötelezőek.

A szülők időben írásos értesítést kapnak arról, hogy az adott foglalkozás milyen típusú.

Az iskola alapítványi és pályázati források kiaknázásával igyekszik támogatni a rászoruló tanulóknak az önköltségese foglalkozásokon való részvételét.

A Szülői Munkaközösség és a Kossuth Diákok Köre meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet az intézmény által szervezett, nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó program megvalósításánál nem lehet túllépni.

Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Az egészségnevelés

Az egészségre nevelés magában foglalja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének, a betegségek megelőzésének elősegítését, az egészséges állapot, a harmonikus életvitel értéként való tisztelésének közvetítését, a veszélyeztető tényezők és veszélyhelyzetek helyes kezelésének, a szenvedélybetegségek és a mentális kórképek elkerülésének megismertetését, a családi életre, az emberi társadalom fennmaradásához szükséges ésszerű cselekvésre való felkészítést.

Az egészségnevelés színterei az iskolai és iskolán kívüli nevelő-oktató munkában

Az egészségre nevelés hagyományos színterei a biológiaórák. E tárgy keretében ismerkednek meg a tanulók az emberi lét biológiai alapjaival, az egészségvédelemmel, a betegségek megelőzésének és gyógyításának lehetőségeivel, itt sajátítják el a kiegyensúlyozott családi élet megteremtésének alapvető tudnivalóit.

Az osztályfőnöki órák tanmenetében valamennyi évfolyamon szerepel az egészséges életre és a családi életre nevelés. Itt (és természetesen a biológia tantárgy keretében) foglalkozunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, igyekszünk a tanulókat a felelős párkapcsolatokra és a harmonikus családi életre felkészíteni.

Az osztályfőnöki óra a felmerülő etikai és mentálhigiéniai problémák megvitatásának terepe is. Elsősorban az osztályfőnök kamatoztathatja itt osztályával ápolt bizalmas kapcsolatait, de vendégek is megjelenhetnek: az intézményvezető, más tanárok, külső előadók.

A földrajzórák és az osztályfőnöki órák keretében megismertetjük a tanulókat a ténnyel, hogy a világ fejlett országai (köztük hazánk) demográfiai mutatóinak romlása miatt néhány évtizeden belül ezen társadalmak működőképessége kerülhet veszélybe, s hogy az új nemzedék felnevelésében való részvétel tömeges elutasítása az egész civilizáció jövőjét teheti kérdésessé.

A matematika biztosítja az ehhez szükséges statisztikai háttérrel.

Minden természettudományi és társadalomtudományi tantárgy hozzájárulhat az egyén és a társadalom egészséges állapotának felrajzolásához, a gondok megoldásához.

A művészeti oktatás a problémakört művészi alkotások tükrében vizsgálja, ezáltal téve teljessé a tudományos feldolgozás nyújtotta képet.

Fontos színtér minden olyan szaktárgyi óra, ahol van idő a beszélgetésre. Az élő idegen nyelvek viszonylagos tanórábősége kínálja a lehetőséget célzottan kiválasztott eredeti szövegek elemzésére, társalgási témák feldolgozására.

A digitális kultúra órán (és minden alkalommal, amikor az Internetet használjuk információk gyűjtésére) szintén előtérbe kerülhetnek a célzottan keresett egészségnevelési anyagok.

A testnevelés tantárgy kiemelkedő jelentőséggel bír. Optimális esetben ellensúlyt képez a tanulók egyoldalú elméleti megterhelésével szemben. A mindennapos testnevelés lehetőségét biztosítjuk. A heti öt testnevelés óra általánossá válásával – fenntartói segítséggel – meg kell oldanunk a helyszín kérdését, hiszen egy tornateremben öt munkanapon – napi 9 órával számolva is – csupán 45 testnevelés-óra tartható. A valamely sportágban tehetséges tanulók az iskolai csapatokban bizonyíthatják rátermettségüket.

A szakórákon kívül a könyvtárban, a délutáni foglalkozásokon, a Kossuth-napokon is felmerülnek az egészségneveléshez kapcsolódó gondolatok.

Az évente meghirdetett és a Kossuth-napokon alapítványi forrásból díjazott intézményi pályázatok között minden évben akadnak ide sorolható kiírások.

Intézményünk internetes honlapján a földrajz, a vizuális kultúra tantárgyakhoz kapcsolódva már megjelentek az egészségvédelemmel kapcsolatos anyagok.

Az iskolán kívüli programok többsége alkalmas az egészségnevelésre: kihasználjuk e lehetőséget a múzeum-, színház- és mozilátogatásokon, az osztálykirándulások, a nyári és téli sporttáborok alkalmával.

A 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 10. § és 28. § (2) bekezdése értelmében a gyógytestnevelés megszervezése, személyi feltételeinek biztosítása a **Pedagógiai Szakszolgálat feladata a tankerületi központ által kijelölt nevelési-oktatási intézményekben.**

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani. A következő tanévre szóló orvosi szűrővizsgálatot - kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be - május 15-éig kell elvégezni. A következő tanév testnevelési besorolási névsorát el kell juttatni az intézmény vezetőjéhez és a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálathoz.

Az ellátás folyamatosságának biztosítása érdekében a belépő évfolyam (9. évfolyam) szűrését az aktuális tanév október 15-ig lehetőleg el kell végezni.

A testnevelési kategorizálás kizárólag iskolaorvosi vagy szakorvosi vélemény alapján fogadható el. A háziorvos által adott felmentés nem vehető figyelembe.

Az iskolai közétkeztetés és a büfé

Az intézmény melegítőkonyhával, étkezővel és büféhelyiséggel rendelkezik. Iskolánk tanulóinak általában harmada (mintegy 150 fő), valamint néhány dolgozó ebédel az iskolában. Az ebédet a fővárosi ÉSZGSZ biztosítja.

Tanulóink délelőtti étkezésének meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. A büfét hosszú idő óta – a helyiséget bérlő – magánvállalkozó üzemelteti. Tevékenységével az intézmény dolgozói és tanulói elégedettek. A büfé vezetője a kínálatot – főként a tanulók kéréseinek megfelelően – folyamatosan fejleszti, így abban jelentős súllyal szerepelnek az egészséges táplálkozás elemei, köztük a tejtermékek és rostos gyümölcslevek is.

A szenvedélybetegségek

A szenvedélybetegségek ügyében nevelőtestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést. Az utóbbi esztendőök egyik égető társadalmi gondja a drogfogyasztás, ezért aránylag csekély érintettségünk ellenére átfogó programot indítottunk. Ennek leglényegesebb eleme, hogy a tanulók által elfogadott szakértő tart előadást, amelyet őszinte (általában tanár jelenléte nélküli) beszélgetés követ. Mivel hazánkban a tizenéves korosztályt a szenvedélybetegségek közül – európai felmérések és saját tapasztalataink szerint egyaránt – leginkább a dohányzás és az alkoholfogyasztás érinti, (és mert e szenvedélyek évente több

tízezer honfitársunk sajnálatosan korai halálához vezetnek) napirenden tartjuk a dohányzástól és a mértéktelen alkoholfogyasztástól való elrettentést célzó ismeretterjesztő előadásokat is. A megelőző tevékenység fő színtere közösségi szinten általában az osztályfőnöki, a biológia óra, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttére az oldott, nyugodt, szeretetteljes iskolai légkör, amely a tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

Az iskolában mindenki számára tilos a dohányzás. A tilalom betartását rendszeresen ellenőrizzük. A dohányzást tiltó feliratok minden szükséges helyszínen jelen vannak.

Mentális kórképek és pszichoszomatikus betegségek

A fentebb (23. oldal) taglalt problémák mellett nem elhanyagolható még a túlzott mértékű iskolai megterhelés okozta rendellenességek aránya sem.

Az utóbbi esztendőkből – az állandósult káros stressz következtében – a felnőtt-társadalom tagjaihoz hasonlóan a tanulóknál is tömegesen jelentkeznek olyan betegségek, mint a vegetatív neurózis, a bulímia, az anorexia, a depresszió, a pánikbetegség és a (környezet szennyezettségével is szorosan összefüggő) allergia. Nagy előrelépés, hogy a köznevelési törvény előírásai szerint a 2013-2014. tanévtől minden iskolában kötelező a pszichológus alkalmazása.

Az iskola-egészségügyi szolgálattal és más szervezetekkel való együttműködés

Az iskolaorvost és a védőnőt intézményünk részére az előírások szerint a főváros XX. kerülete, Pesterzsébet iskola-egészségügyi szolgálata biztosítja. Ők hetenként két tanítási napon (az orvos rendszerint kéthetente) tartózkodnak iskolánkban, és – tanévre vonatkozó, az intézménnyel egyeztetett – munkaterv alapján folyamatosan végzik az előírt szűrővizsgálatokat, küldik szakorvoshoz a rászoruló tanulókat. A legfontosabb alapelvek a betegségek megelőzése. A vizsgálatok során különös hangsúlyt kap, hogy az egészség érték, és hogy az egyének komoly szerepe van egészségük megőrzésében. A tanulók elsajátítják az önvizsgálat legfontosabb módszereit, és egyéni tanácsadásban részesülnek.

Az iskolaorvos és a védőnő – az osztályfőnöki órákon – rendszeresen egészségnevelési előadásokat tart. Az előadások tematikája a tanulók életkorához és az adott tanév fő feladataihoz igazodik. Általában kiemelt tennivalóként jelenik meg a szexuális kultúra és a drogok témaköre. (Az orvostudomány a nikotint is a drogok közé sorolja.)

Az iskolafogászati szűrésre a tanulók osztálykeretben, osztályfőnökük kíséretében, előre egyeztetett időpontban mennek. Az egyeztetés munkáját mind az iskolaorvos, mind a fogorvos esetében az intézményvezető-helyettes végzi.

Kapcsolatot tartunk a Magyar Vöröskereszt képviselőjével is. Felhívjuk a tanulók figyelmét a közérdekű és hasznos egészségvédelmi akciókra. Folyamatosan részt veszünk a Vöröskereszt által rendezett versenyeken és véradást is szervezünk intézményünk falai között.

Figyelemmel kísérjük más köznevelési intézmények egészségnevelési tevékenységét, és iskolánkban meghonosítjuk a hasznos kezdeményezéseket. Készek vagyunk a kölcsönös előnyökkel kecsegtető együttműködésre a területen működő hivatalos szervekkel és civil szervezetekkel egyaránt.

A környezeti nevelés

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő, ill. élettelen környezettel; kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére; képessé tesz a környezet jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a problémák okainak megértésére; az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben; a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

Az intézmény és környezete

Az intézmény otthona – mint azt a Pedagógiai programban vázoltuk – hatvanas évekbeli, funkcionális stílusú épület. A külváros csendessége, a szomszédban lévő sportpálya, a környék növényzete kedvező adottság.

Az udvaron felújított, rekortánnal borított kosár- és kézilabdapálya, valamint egy szintén rekortánnal borított távolugró pálya homokgödörrel használható.

A kisebbik részt ápolt fű és murva borítja. E területet néhány szép fa és egy virágágyás díszíti.

Az épület belseje az otthonosság egyre több jelét mutatja. Az utóbbi esztendőк ráfordításai révén megújult a földszinti traktus, az aula, a könyvtár, a tanári helyiségek, az ebédlő, a büfé és néhány osztályterem. A nyílászárók cseréje megtörtént, csakúgy, mint az épület szigetelése és a magas épületszárny árnyékoló-tetejének elkészítése. Jelentős energiamegtakarítás

keletkezik azzal, hogy a lapos tetős részekre korszerű napelemek kerültek kiegészülve a belső inverterekkel. A fenntartó négy tantermet szerelt fel légkondicionálóval.

Megtettük az első lépéseket az intézmény működésének környezetbaráttá alakítása terén. Az iskolai kémia- és biológiaoktatás során használt vegyszereket szigorú szabályok betartásával kezeljük, selejtezésükkor e célra szakosodott szervezetek segítségét vesszük igénybe. A konyha, az ebédlő és a büfé átalakítása már a HACCP európai minőségbiztosítási rendszer jegyében történt. A kiselejtezett bútorokat és elektronikai eszközöket erre a tevékenységre szakosodott vállalkozókkal szállítatjuk el. Az iskola környezetében a szelektív hulladékgyűjtés is folyamatosan megvalósul, a használt elemeket és akkumulátorokat az aulában elhelyezett konténerben gyűjtjük. Az iskola működtetését is ellátó fenntartónk igyekszik a tisztítószeres választékából környezetbarát termékeket választani.

Feladatok a környezeti nevelés iskolai és iskolán kívüli színterein

A környezeti nevelés hagyományos színtereit jelentő természettudományos tantárgyakba folyamatosan integráljuk és a helyi tantervek átdolgozásakor beépítjük a környezeti nevelés új elemeit.

A gyakorlati elemeket kísérletek, mérések és sokoldalú szemléltetés segítségével igyekszünk a tanulók számára érdekessé tenni. Kiemelt szerepet játszanak a mindennapi élethez kapcsolható vonatkozások.

Folyamatosan fejlesztjük a környezeti nevelés módszertani kultúráját.

Továbbra is kihasználjuk a humán szféra és a művészeti nevelés tantárgyai által nyújtott lehetőségeket ember és környezete harmonikus kapcsolatának bemutatására, a felmerülő etikai kérdések sokoldalú interpretálására.

A kerettantervi lehetőségeken túlmenően – főként az osztályfőnöki órák keretében és vendég-előadók meghívásának kapcsán – igyekszünk tanulóink számára – a hagyományos tantárgyi szétszabdaltságon felülemelkedve – ember és környezete problematikáját átfogóan, egészként közvetíteni. E tevékenység megjelenik az osztályfőnöki, illetve a komplex természettudományos órák programjaiban is.

A délutáni foglalkozások kínálatának kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók környezettel kapcsolatos érdeklődését.

A tanulókat felruházzuk az információk önálló gyűjtésének, csoportosításának, értékelésének, elemzésének, a megfelelő következtetések levonásának képességével, és biztosítjuk számukra az ehhez szükséges kereteket.

A tanórán és azon kívül különböző munkaformákat alkalmazunk: kiselőadást, házi dolgozatot, faliújság, poszter, szórólap és számítógépes bemutató készítését.

Világossá tesszük tanítványaink számára, hogy a fenntartható fejlődés elméletének gyakorlatba való átültetése átmeneti enyhülést hozhat ugyan a fogyasztói társadalom alapvető problémái kezelésében, de az emberi faj fennmaradásának megbízható kereteit csak a mielőbb kimunkálandó gyökeres paradigmaváltás biztosíthatja.

Felhívjuk a figyelmet a nyersanyagokkal és energiával való takarékoskodás jelentőségére, ennek mindennapi lehetőségeire; a fogyasztói társadalom a „Használd és dobd el!” jelmondatban összefoglalható mentalitásának káros voltára.

Megpróbáljuk elérni, hogy a tanulók igazi otthonnak tekintsék iskolájukat, tartsák be a kulturált embertől elvárható normákat, és igyekezzenek jó értelemben a maguk képére formálni mindennapi munkájuk környezetét.

Az iskolai pályázatok meghirdetésekor gondosan mérlegeljük környezeti jellegű témák bevonását.

A külső előadók meghívásakor ügyelünk arra, hogy a kínálatban mindig egyaránt jelen legyen a természettudományi és a társadalomtudományi megközelítés.

Ragaszkodunk az iskolán kívüli osztály- és csoportprogramokhoz. A jól megválasztott kiállítás, film, zenemű, színdarab és egyéb művészeti alkotás közös megtekintése jelentős pedagógia lehetőségeket tartogat. Az osztály- és csoportkirándulások is erősítik az összetartozás érzését, és összekapcsolhatják ezt a környezeti kérdésekkel szembeni érdeklődés felkeltésével.

Nemzetközi kapcsolataink alakításakor, diákcserek előkészítésekor nem feledkezünk meg a környezeti vonatkozások bevonásáról. A szaktárgyi, tantárgyközi, iskolai és nemzetközi projektek kiválasztásakor, megtervezésekor igyekszünk a kínálatban környezeti nevelésre alkalmas tevékenységformákat is szerepeltetni.

Felhívjuk a tanulók figyelmét a Budapest több kerületében beindult szelektív hulladékgyűjtés tényére. Figyelemmel kísérjük és kihasználjuk a témában megjelenő intézményi, tanulócsoporthoz vagy egyéni pályázati lehetőségeket.

Felvesszük a kapcsolatot a környezeti neveléssel foglalkozó intézményekkel, és megismertetjük tanulóinkat a környezet védelmét zászlajukra tűző hazai és nemzetközi civil szervezetek tevékenységével.

Az iskola környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenységét továbbra is megjelenítjük az intézmény internetes honlapján, a diákönkormányzat által működtetett iskolarádióban és iskolaújságban.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének elvei

Nevelő-oktató munkánk eredményességének feltérképezéséhez az értékelés minden formáját hadrendbe állítjuk. Szummatív értékelést alkalmazunk egy nagyobb tantárgyi témakör lezárásakor, a tanév végén, a tantárgy tanulásának befejeződésekor.

A diagnosztikus értékelés fő funkciója a döntés-előkészítés: munkánk fejlesztéséhez kívánunk muníciót gyűjteni.

A biztos tudás kialakításához feltétlenül szükséges a közvetített ismeretek rendszeres (nem kampányszerű) és a tantárgynak megfelelő formákban végzett számonkérése, a tanuló teljesítményének folyamatos megfigyelése és értékelése.

A számonkérés írásbeli formáinak terjedése és szóbeli formáinak háttérbe szorulása miatt, a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése céljából, a KLG nevelőtestülete kívánatosnak tartja a szóbeli számonkérés részarányának növelését, elsősorban a humán terület tantárgyai és az élő idegen nyelvek esetében, de lehetőség szerint egyes reál tantárgyak vonatkozásában is.

A tanuló tantárgyi teljesítményében bekövetkezett jelentős visszaesés esetén a szaktanár segítő szándékkal konzultál a tanulóval, az osztályfőnővel, az osztályközösséggel, és szükség esetén természetesen a szülőkkel. A felzárkóztatásról írottak szellemében a szaktanár személyre szabott, egyéni segítségnyújtás formájában törekszik mind a fenti típusú tanulási gondok, mind az iskola 9. évfolyamára felvett, vagy a felsőbb évfolyamokra más iskolákból átvett tanulóknál jelentkező, a teljesítménnyel összefüggő problémák megoldására.

A tanuló tantárgyi teljesítményét a hagyományos ötfokozatú skála érdemjegyeivel minősítjük. A minősítés alapja kizárólag a tanuló teljesítményének a tantervi követelményekkel való összevetése. **Mindenképpen kerüljük az olyan minősítést, amely csupán a tanulók egymáshoz viszonyított relatív teljesítményén alapszik.**

A tanuló érdemjegyeiről, tantárgyi előre haladásáról a szaktanár és az osztályfőnök az elektronikus ellenőrző könyv, kivételes esetekben levél útján írásban, a fogadóórákon és a szülői értekezleteken szóban tájékoztatja a szülőket.

A kommunikáció naprakésztségét nagyban elősegíti az elektronikus napló.

A tanuló félévi és év végi tantárgyi osztályzatának kialakításához a heti tantárgyi óraszám és a félévenként minimálisan elvárt érdemjegyek száma a következőképpen alakul: 1/2, 2/3, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 18-20/15. A félévi és év végi tantárgyi osztályzat kialakításakor az adott időszak alatt megszerzett különböző típusú érdemjegyek súlyozott átlagától a szaktanár lefelé legfeljebb egy osztályzat erejéig, felfelé korlátlanul eltérhet. A szaktanár mérlegelésétől függően a tanuló az osztályozó konferencia előtt lehetőséget kaphat félévi és év végi osztályzatának átfogó javítására.

A mérlegelés alapjául szolgáló szempontokat a tanulóval ismertetni kell.

Ha az osztályt/csoportot az adott tantárgyból egynél több szaktanár tanítja, a félévi és év végi osztályzatot közösen alakítják ki.

A számonkérés egyes tantárgyakra jellemző formáit, a belső és külső vizsgákat, a különböző típusú (szóbeli felelet, témazáró felelet, írásbeli nagydolgozat, témazáró dolgozat, röpdolgozat stb.) érdemjegyek súlyát, valamint az egyéb tényezőket a tanári tanmenetek tartalmazzák.

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanuló magatartását és szorgalmát az osztályában tanító tanárok folyamatosan figyelemmel kísérik, megfigyeléseiket megosztják az osztályfőnökkel. A tanuló magatartásában és szorgalmában bekövetkező negatív változás esetén az osztályfőnök segítő szándékkal konzultál a tanulóval, a kollégákkal, az osztály diákönkormányzatával, és szükség esetén természetesen a szülőkkel.

A tanuló magatartását és szorgalmát az adott osztályban tanító tanárok a félévi, ill. tanév végi osztályozó konferencián értékelik. A hagyományos négyfokozatú skála érdemjegyeivel való minősítés az osztályfőnök javaslatára, véleménykülönbség esetén szavazással, egyszerű szótöbbséggel történik. A döntést előkészítő munkája során az osztályfőnök meghallgatja a tanuló véleményét is.

A magatartás értékelésekor – az intézmény házirendjében megfogalmazottak szellemében – a nevelőtestület áttekinti, hogy

a tanuló milyen mértékben fogadja el az iskola szellemiségét,

szabályrendszerét, erkölcsi alapelveit;

milyen mértékben jellemzi őt az önként vállalt fegyelmezettség;

mennyire tartja tiszteletben az emberi együttélés, a kulturált viselkedés normáit;

tiszteli-e a létrehozott szellemi és anyagi értékeket, védi-e a közösség és tagjai vagyont;
képességei szerint vállal-e szerepet az iskolai közösségek formálásában;
közreműködik-e a kulturált iskolai környezet létrehozásában és fenntartásában.

A szorgalom értékelésekor a nevelőtestület azt vizsgálja, milyen mértékben és színvonalon él a tanuló az iskola által számára biztosított művelődési lehetőségekkel. **Ennek során alapvető szempont, hogyan aránylik a tanuló teljesítménye saját képességeihez.**

A tanulói teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése külső és belső mérések útján

A bemeneti, matematikából és magyar nyelvből történő, valamint az érettségi vizsgával fémjelzett kimeneti mérések közötti iskolaévek során számos rendszeres alkalom kínálkozik a tanulóink által elsajátított tudásanyag mennyiségének és minőségének ellenőrzésére.

Végzős tanulóink döntő többsége felsőoktatási tanulmányokra készül. A felvételi vizsgák szerepét a 2005. évtől a kétszintű érettségi vizsga vette át. A felsőoktatási intézmények megkövetelhetik legalább egy emelt szintű érettségi vizsga letételét. Fontos tehát az a döntésünk, hogy - igény esetén - valamennyi tantárgyból felkészítjük végzőseinket ezekre a vizsgákra.

Az intézmény profilja miatt nagyon fontos az idegennyelv-tudás külső mérése. Kétnyelvű osztályaink tanulóinak német célnyelvi ismereteit a DSD der KMK. Stufe II nyelvvizsga, második idegen nyelvi tudását – miként ez a speciális tantervű osztály első és második idegen nyelve, valamint az emelt szintű osztály első idegen nyelve esetében is történik – a hazai államilag elismert nyelvvizsga keretében mérik. E területen a 2005. óta fontos szerepet kap az idegen nyelvek emelt szintű vizsgája, amely jeles eredmény esetén B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgával egyenértékű, ám ez – előzetes várakozásainkat igazolva – még középfokon sem szorította ki az akkreditált nyelvvizsgákat, a C1 szintű nyelvtudás bizonyítása a köznevelés keretei között csupán a két tanítási nyelvű (és a nemzetiségi) érettségi vizsgával lehetséges. Arra törekszünk, hogy tanulóink az emelt szintű idegen nyelvi érettségét már előre hozottan képesek legyenek letenni. (A kétnyelvű osztályok tanulóinak emelt szintű célnyelvi és célnyelvű szaktárgyi érettségi vizsgája továbbra is felsőfokú „C” típusú nyelvvizsgával lehet egyenértékű.)

A kétnyelvű osztályok az előkészítő év végén szintfelmérőn tesznek tanúbizonytságot a tanév során elsajátított nyelvi tudásukról. Az év végi komplex szintfelmérőn a két tanítási nyelvű osztályban való továbbhaladás érdekében legalább 70 %-ot kell a tanulóknak elérniük. (A szintfelmérő részletes leírása a két tannyelvű osztályok helyi tantervének 1. sz. melléklete). A tanév sikertelen teljesítése esetén – személyes egyeztetés alapján - a tanulók a 9. évfolyamon a B osztály emelt német csoportjában folytathatják tanulmányaikat. A szintfelmérő felépítéséről és a két tanítási nyelvű osztályban való továbbhaladásról a beiratkozás előtt tájékoztatjuk a szülőket. A továbbhaladás feltételeinek megismeréséről valamint elfogadásáról a szülőknak a beiratkozáskor írásban nyilatkozniuk kell.

Az angol és spanyol munkaközösség egyaránt a nyelvi előkészítő év, a 9. és 10. évek végén záróvizsga (szóbeli és írásbeli) keretében méri fel a tanulók teljesítményét. A vizsgán szerzett jegy és az év közben kapott összes jegy aránya 1:2 (a vizsga jegye egyharmad, az év során szerzett jegyek pedig kétharmadot érnek).

A mindenkori 10. évfolyam leíró magyar nyelvtanból évfolyamdolgozatot ír, amelynek érdemjegye háromszoros szorzóval jelenik meg a diákok jegyeinek átlagában.

A kétnyelvű osztályok (nem előkészítő) 9. évfolyamán célnyelvi civilizáció tantárgyból vizsgáznak szóban a tanulók.

Ezen vizsgák tartalmáról a tantárgyak helyi tanterve ad tájékoztatást.

A testnevelés tantárgy keretében a tanulók fizikai teljesítőképességét mérjük. Ennek az eddigieknél is nagyobb jelentőséget ad a mindennapos testnevelés bevezetése.

A tanulók írásbeli és szóbeli kifejezőképességét fokozottan igénylő tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem) esetében a kollégák a hagyományos módszereket alkalmazzák. A tesztekkel történő mérés természetesen itt is lehetséges, de ennek túlsúlyba kerülése nem kívánatos.

A tanév rendjéről szóló oktatási miniszteri rendelet immár minden esetben tartalmaz kötelező és választható országos mérési feladatokat.

Továbbra is örömmel veszünk részt országos vagy regionális mérési, értékelési rendszerek megteremtését, kipróbálását célzó munkálatokban, amint azt az utóbbi évek során például a Fővárosi Pedagógiai Intézet, az Állami Nyelvvizsga Bizottság, a Kétnyelvű Iskoláért Egyesület, egyetemek és akkreditált nyelvvizsga-központok felkérésére tettük.

Elengedhetetlen a mérési eredmények összegzése alapján történő rendszeres elemző-értékelő munka, amelynek skálája a tanórai, személyre szabott szaktanári értékeléstől az adott tantárgyra vonatkozó szakmai munkaközösségi áttekintésen keresztül az iskola

egészét átfogó – a rövid (a tanévi munkatervben meghatározott), ill. középtávú (a Pedagógiai programban és a vezetői programban felvázolt) tervezésben kitűzött célokkal való összehasonlításon alapuló – intézményvezetői és nevelőtestületi értékelésig terjed. Ez utóbbi helyezi el az intézmény teljesítményét a magyar köznevelés rendszerében.

A külső és belső mérések, valamint a hozzájuk tartozó elemzés, értékelés rendszerének teljes és minden szint teendőit meghatározó kidolgozása, összehangolása és állandó fejlesztése – a pedagógiai hozzáadott érték kimutatásának eszközeként is – a minőség biztosításának fontos tényezője.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai. Az írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete elvárja, hogy a tehetséggondozó oktatásban a tanulók minden tanórán képesek és készek legyenek ismereteikről számot adni.

A beszámoltatás szóbeli formái mellett elkerülhetetlen a számonkérés írásbeli módozatainak alkalmazása is.

Elvi alapvetésként a nevelőtestület előnyben részesíti az esszé formájú összefüggő és produktív megnyilatkozásokat a tesztekkel, elsősorban azok feleletválasztós változataival szemben.

Az írásbeli beszámoltatás minden ismert formája jelen van az iskolai munkában: az összefoglaló jellegű, átfogó témazáró dolgozat, a nagydolgozat, a tesztek és a röpdolgozatok. Különös gonddal gyakoroltatunk minden olyan írásbeli számonkérési formát, amellyel tanulóink az érettségi vizsgák, a különböző típusú mérések vagy egyéb vizsgák során találkozhatnak. A jó vizsgázónak nemcsak a tananyaggal, de a vizsgán alkalmazott módszerekkel is tisztában kell lennie.

A témazáró dolgozat (teszt, esszé; magyar irodalmi, nyelvi vagy élő idegen nyelvi nagydolgozat stb.) megírásának időpontjáról, a sikeres teljesítéshez szükséges tananyagrészekről, az értékelés mikéntjéről és fő szempontjairól, a felkészülés hatékony módjairól és minden egyéb fontos tényezőről a szaktanár legkésőbb egy héttel a megíratás előtt tájékoztatja a tanulókat. Az ilyen típusú dolgozat esetében a szaktanár formai, külalaki kritériumokat is megállapíthat, és ezek teljesítését a minősítésnél figyelembe veheti.

Témazáró dolgozat egy adott osztályban vagy csoportban – a Tanulói házirendben is szabályozott módon – egy tanítási napon legfeljebb két tantárgyból íratható. Ha ez az alapelv sérülni látszik, az osztály diákönkormányzatának jelzésére az osztályfőnök köteles szaktanár kollégáival egyeztetni, és végső esetben az iskolavezetés segítségét kérni.

A szaktanár a dolgozat javítása során pontosan jelöli a hibákat és a hiányokat; lehetőség szerint (lehetőleg pontozás és pontozási útmutató használatával) kizárja a minősítésből a szubjektív elemeket. A dolgozatot a szaktanár érdemjeggyel minősíti, majd a tanulócsoporthoz és az egyes tanulók teljesítményét részletesen értékeli. Az értékelésnek alapul kell szolgálnia a tanuló teljesítményének jövőbeli javításához. Az ilyen típusú dolgozatokra kapott érdemjegy a tanuló teljesítményének év végi (vagy félévi) értékelésekor az egy anyagrészből történő írásbeli beszámolás vagy szóbeli felelet érdemjegyéhez képest legalább kétszeres (de a tantárgyi tantervekben részletezett módon akár többszörös) súllyal esik latba. Az ilyen kiemelkedően fontos osztályzatokat a szaktanár ezért az elektronikus naplóban megkülönbözteti a többitől. A témazáró dolgozatokat a szaktanár tantárgyi tanmenetében is szerepelteti. A munkaközösségek egységesítik az adott típusú tanulócsoporthoz tanévente megírandó nagydolgozatok minimális és maximális számát. E határokon belül a szaktanár maga dönt.

A tanár döntése alapján sor kerülhet házi dolgozatok osztályzására is.

A folyamatos tanulásra ösztönző, gyakorlási szándékú, rövid idő alatt elkészülő röpdolgozat megírását a szaktanár nem feltétlenül jelenti be előre. Az ilyen típusú írásbeli munkákat az osztályfőnök és a szaktanárok egymás között nem koordinálják. A röpdolgozatnak általában nincsenek kötelező formai kritériumai, de adott esetben a szaktanár – előzetesen – megállapíthat ilyeneket.

Az írásbeli beszámoltatás különböző formái esetén alkalmazott pontozási útmutatók kimunkálásakor a szaktanárok a minimális tantárgyi követelmények százalékosan megadott szintjéből indulnak ki.

A tanulói teljesítmény értékelése szempontjából nagy jelentőségű írásos munkákat, elsősorban a témazáró dolgozatokat és nagydolgozatokat az adott tanév végéig megőrizzük. A szülők kérésére lehetővé tesszük e dolgozatok megtekintését, és biztosítjuk a javítás magyarázatát.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, valamint e feladatok korlátai

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium mindenek előtt tehetséggondozó intézmény, s e tény meghatározza a nevelőtestület otthoni feladatokkal kapcsolatos álláspontját. Korunk alapkövetelménye az élethosszig való (akár önálló) tanulás készsége és az ehhez szükséges készségek és kompetenciák elsajátítása. Ennek a tanulók felsőoktatásba vagy szakképzésbe való bekapcsolódásáig meg kell történnie. A készségek és az eszközrendszer kialakításának pótolhatatlan terepe az önálló – az iskolai óraszámok korlátozottsága miatt rendszeresen otthon végzendő – munka. **Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatokat tehát a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete – különböző mértékben – valamennyi tantárgy esetében elengedhetetlennek tartja.**

Az otthoni feladatok szolgálhatják a tananyag elmélyítését, gyakoroltatását, rendszerezését, önálló alkalmazását, de megcélozhatják új ismeretek gyűjtését, megszerzését is.

A szóbeli feladatok ugyanolyan fontosak, mint az írásbeliek.

Az írásbeli feladatok gyakoriságát és mennyiségét a tanár a tananyag elsajátításának üteme alapján határozza meg.

A tanár az írásbeli feladatokkal kapcsolatosan is meghatározhat formai kritériumokat. Az elkészítés – tanári kérésre – történhet az iskolai Classroom-felületen.

Az otthoni feladatok lehetnek a tanulócsoport minden tagja, vagy a tanulók valamely köre számára kötelezőek, vagy csupán ajánlottak. A tényről, hogy valamely feladat nem, ill. nem minden tanuló számára kötelező, a tanár a tanulókat pontosan tájékoztatja.

A feladatok elvégzéséhez szükséges segítséget, eligazítást a tanár megadja a tanulóknak.

A tanár tájékoztatja a tanulókat, ha valamely otthoni írásbeli feladat minősítése nagy súllyal esik latba a félévi vagy tanév végi osztályzat kialakításánál.

A feladatok elvégzését a tanár ellenőrzi, de nem feltétlenül a következő tanórán és nem feltétlenül minden tanulóra kiterjedően.

A feladatok minőségét és mennyiségét tanár a tanulócsoport átlagos teherbíró-képességéhez szabja.

Az iskola heti órarendjének elkészítése bonyolult, sok fontos szempont egyeztetését megkívánó feladat. A legjobb szándék mellett sem valósítható meg az osztályok teljesen egyenletes terhelése, nem kerülhetők el az olyan napok, amikor komoly otthoni írásbeli feladatot igénylő tantárgyak kerülnek egymás mellé. Erre a tényre az írásbeli feladat elvégzésének ütemezésekor a tanulónak figyelemmel kell lennie. Egyébként sem célszerű az

otthoni feladatokat mindig az adott nap előestéjén, az utolsó pillanatban elkészíteni. Ugyanez vonatkozik a hét végére is. A tanárok nem adnak olyan otthoni feladatokat, amelyeket kizárólag szombaton vagy vasárnap lehet elkészíteni. A tehetséggondozó oktatásban azonban időnként erre is szükség lehet. Az egy héten belüli otthoni feladatokat az osztályban tanító tanárok tehát általában nem koordinálják. Adott esetben azonban – a tanulócsoport vagy a diákönkormányzat kezdeményezésére – nincs akadálya az egyeztetésnek.

Az osztályfőnök feladata figyelemmel kísérni az osztályában folyó nevelő-oktató munkát, így az otthoni feladatokkal kapcsolatos problémák ügyében is ő kezdeményez egyeztetést kollégái, a diákönkormányzat és szükség szerint az iskolavezetés bevonásával.

Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja. A helyi tantervi követelmények, amelyek teljesítése mellett a tanulók a választható érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tehetnek

Az érettségi vizsgára való jelentkezés feltétele a kiválasztott kerettantervek alapján megalkotott helyi tantervben szereplő – valamennyi évfolyam számára előírt – követelményeinek teljesítése.

Iskolánk biztosítja a középszintű érettségi vizsgára való felkészítést minden – a helyi tantervben szereplő – tantárgyból, az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést a kötelező érettségi tantárgyakból, valamint azon tantárgyakból is, amelyek előkészítő foglalkozásaira az előírt minimális létszámú tanuló jelentkezik. Szeretnénk megőrizni a továbbtanulási irányok eddigi sokoldalúságát, más megfogalmazásban: széles körű és magas színvonalú általános műveltséget kívánunk nyújtani.

A kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés pontos intézményi programja az utóbbi években kialakult. Az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő csoportoknak az óratervben csak összesített száma tervezhető. A magyar-német két tanítási nyelvű osztály tanulói – a német célnyelven tanított tantárgyak esetében – nem alkothatnak közös csoportot a másik két párhuzamos osztály tanulóival, így akár az átlagosnál esetleg kisebb létszámú csoportok indítása is szükségessé válhat. (Az átlagosnál kisebb csoportokkal kell számolnunk azon esetekben is, amikor a már elindult előkészítő csoportból valamely tanulók – élve a jogszabályban biztosított lehetőséggel – kiválnak.)

A középszintű érettségi vizsga témakörei

(A témakörök részletező felsorolását Az érettségi részletes követelményeiről szóló 40/2002. számú OM-rendelet tartalmazza.)

Magyar irodalom

Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

Művek a kortárs magyar irodalomból

Művek a világirodalomból

Színház és dráma

Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Magyar nyelv

Kommunikáció

A magyar nyelv története

Ember és nyelvhasználat

A nyelvi rendszer

A szöveg

A retorika alapjai

Stílus és jelentés

Digitális kommunikáció

Történelem

Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra

Népesség, település, életmód

Egyén, közösség, társadalom

A modern demokráciák működése

Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

Kossuth az emigrációban

Német célnyelv

Az élő idegen nyelvek követelményei, ezeken kívül:

Személyes vonatkozások

Családi munkamegosztás, generációk együttélése

A család szerepe az egyén és a társadalom életében

Ember és társadalom

Az emberi kapcsolatok minősége

Lázadás, alkalmazkodás, útkeresés

Előítéletek

A társadalmi hovatartozás kifejező eszközei

Viselkedésformák

Környezetünk

A lakóhely és környéke fejlődésének problémái

A természet és az ember harmóniája

A környezetvédelem lehetőségei és problémái

Az iskola

Iskolatípusok és iskolarendszer

Iskolai események, hagyományok

A munka világa

Divatszakmák, munkavállalás

Életmód

Étkezési szokások, specialitások

A szenvedélybetegségek

Alternatív gyógyítás

Szabadidő, művelődés, szórakozás

A szabadidő jelentősége

A művészet szerepe a mindennapokban

Szabadidősport, élsport, extrém sport

A könyv, a média és az Internet szerepe, hatásai

Utazás, turizmus

A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra

Az idegenforgalom jelentősége

Tudomány és technika

A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

Célnyelvi civilizáció

A célnyelvi országok földrajza

A célnyelvi országok földrajzi fekvése, felszíne és tájegységei, nevezetességei

A célnyelvi országok nemzeti jelképei

Éghajlat

Népesség, nemzeti kisebbségek

A célnyelvi országok gazdasága

Gazdasági adottságok, jellemzők, ágazatok

Nemzetközileg ismert nagyvállalatok, termékek, fogyasztóvédelem

Közlekedés

A célnyelvi országok és az EU

Politikai viszonyok

Választási rendszer, pártok

Törvényhozó és végrehajtó hatalom működése

Összehasonlítás Magyarország politikai rendszerével

Társadalmi viszonyok

Társadalmi csoportok, társadalmi problémák

Oktatási rendszerek összehasonlítása

Munkavállalás, munkanélküliség

Biztosítási rendszerek

Vallás és egyházak

Mindennapi életmód

Család és gyermekek, gesztusnyelvek

Urbanizáció

Szabadidő eltöltése, ideálok, értékrendszer, etikett

Hagyományok, szokások, ünnepek

Nemzeti ünnepek

Népszokások, népviselet

Gasztronómia

Tömegkommunikáció, média

A sajtó, televízió, rádió helyzete és szerepe a társadalomban

Internet

Környezetvédelem

Globális és regionális környezeti problémák

Mindennapi környezetvédelem, szervezetek, mozgalmak

Sport

Tömegsport, élsport szerepe a társadalomban, ismert személyiségek

A célnyelvi országok történelme, irodalma, művészete

A német nyelvű országok történelmének meghatározó eseményei

Jelentősebb képzőművészeti alkotások a kezdetektől napjainkig

Jelentősebb célnyelvű irodalmi művek napjainkig

Válogatás a német zenei élet eseményeiből

Élő idegen nyelvek

Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai). Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Személyes tervek.

Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Vásárlás, szolgáltatások (posta). Hasonlóságok és különbségek az emberek között.

Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? Időjárás.

Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok.

A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.

Életmód

Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Kulturális események.

Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.

Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.

Gazdaság

Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).

Matematika

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazelmélet

Logika

Logikai műveletek

Fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában

Kombinatorika

Gráfok

Számelmélet, algebra

Számhalmazok

Számelmélet

Algebrai kifejezések, műveletek

Hatvány, gyök, logaritmus
Egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
Függvények
Függvények
Függvények grafikonja, függvény-transzformációk
Függvények jellemzése
Sorozatok
Geometria, koordinátageometria, trigonometria
Alapfogalmak, ponthalmazok
Geometriai transzformációk
Síkgeometriai alakzatok: háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
Térbeli alakzatok
Kerület, terület, felszín, térfogat
Vektorok
Trigonometria
Koordinátageometria
Valószínűségszámítás, statisztika
Leíró statisztika
Valószínűségszámítás

Digitális kultúra

Információs társadalom

Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban.
Közhasznú magyar információs adatbázisok
Jogi és etikai ismeretek
Információs és kommunikációs technológiák a társadalomban
Mobiltechnológiai ismeretek

Informatikai alapismeretek – hardver

A számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői
A számítógép üzembehelyezése

Informatikai alapismeretek – szoftver

Az operációs rendszer és főbb feladatai
Az adatkezelés szoftver és hardver eszközei

Állományok típusai

Hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei

Szövegszerkesztés

Szövegszerkesztő program kezelése

Szövegszerkesztési alapfogalmak

Szövegjavítási funkciók

Táblázatok, grafikák a szövegben

Számítógépes grafika

Pixelgrafikus ábrázolás

Vektorgrafika

GeoGebra

Táblázatkezelés

A táblázatkezelő használata

Táblázatok felépítése

Adatok a táblázatokban

Táblázatformázás

Táblázatok, szövegek, diagramok

Problémamegoldás a táblázatkezelővel

Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

Adatbázis-kezelő program interaktív használata

Alapvető adatbázis-kezelő műveletek

Képernyő és nyomtatási formátumok

Információs hálózati szolgáltatások

Kommunikáció az Interneten

e-szolgáltatások

Weblap készítés HTML és CSS elemekkel

Prezentáció

Algoritmizálás és programozási nyelv használata (Python)

Változók, kiíratás, adat bekérése

Elágazások, ciklusok

Listák bejárása

Egyszerűbb algoritmusok használata

Összegzés, számlálás

Maximum/minimum keresés

Eldöntés

Micro:bit

Könyvtárhasználat

Könyvtárak

Információkeresés

Felhőszolgáltatás

Fizika

Mechanika

Mozgások kinematikai és dinamikai leírása:

az egyenes vonalú, egyenletes mozgás

az egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás

az egyenletes körmozgás

gravitáció

a harmonikus rezgőmozgás

hullámmozgás

Pontszerű és merev testek egyensúlya

Hangtan

Munka és energia, ütközések

Folyadékok és gázok mechanikája

Termodinamika

Hőtágulás

Gázok állapotváltozásai:

gázok állapotjelzői

izochor, izobar, izoterm, adiabatikus állapotváltozások

A kinetikus gázelmélet

A termodinamika I. főtétele

A termodinamika II. főtétele

Halmazállapot-változások

Elektromosság

Elektrosztatika

Az egyenáram:

egyenáramú áramkörök
galvánelemek

Magnetosztatika

Az elektromágneses indukció

A váltakozó áram

Elektromágneses hullámok

Fénytan:

geometriai optika

hullámoptika

Atomfizika

Az anyag szerkezete

Az atom szerkezete

A kvantumfizika elemei

Magfizika:

az atommag szerkezete

radioaktivitás, maghasadás és fúzió

atomreaktor, atombomba, sugárvédelem

A csillagászat elemei

Fizika-kultúrtörténeti ismeretek

Biológia

Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya

- Vizsgálati szempontok és jellemzők
- Vizsgáló módszerek

Fizikai, kémiai alapismeretek

- Fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek

- Elemek, ionok
- Szervetlen molekulák
- Lipidek

- Szénhidrátok
- Fehérjék
- Nukleinsavak, nukleotidok

Az anyagcsere folyamatai

- Felépítés és lebontás kapcsolata
- Felépítő folyamatok
- Lebontó folyamatok

Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

- Eukarióta sejtalkotók
- Elhatárolás és összeköttetés
- Mozgás
- Anyagcsere
- Osztódás
- A sejtműködések szabályozása és a sejtek közötti kommunikáció

Az egyed szerveződés szintje

Nem sejtés rendszerek

- Vírusok

Sejtés rendszerek

- Prokarióták (Baktériumok)
- Eukarióták Egysejtű szerveződés

Többsejtű eukarióták

- A gombák, növények, állatok elkülönítése
- Nem szövetes szerveződés

Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

- A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
- A növények szövetei, szervei. Szövetek
- Gyökér, szár, levél
- Virág, termés
- Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
- Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése. Szövetek

- Szaporodás-egyedfejlődés
- Viselkedés

Az emberi szervezet

Homeosztázis, rendszerszemlélet

- Homeosztázis
- Általános egészségügyi vonatkozások

Kültakaró

- Bőr
- A bőr gondozása, védelme

A mozgás

- Anatómiai alapok, vázrendszer
- Izomrendszer
- Szabályozás
- A mozgás és mozgási rendszer egészségтана

A táplálkozás

- Táplálkozás
- Emésztés
- Felszívódás
- Szabályozás
- Táplálkozás egészségтана

A légzés

- Légcsere
- Gázcsere
- Hangképzés
- Szabályozás
- A légzés és a légzőrendszer egészségтана

Az anyagszállítás

- A testfolyadékok
- A szöveti keringés
- A szív és az erek
- Szabályozás

- A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás

A kiválasztás

- A vizeletkiválasztórendszer működése
- Szabályozás
- A kiválasztó szervrendszer egészségtana

A szabályozás

- Idegrendszer
- Sejtszintű folyamatok
- Szinapszis
- Az idegrendszer általános jellemzése
- A gerincvelő
- Az agy
- Testérző rendszerek
- Érzékelés
- Látás
- Hallás és egyensúlyérzés
- Kémiai érzékelés
- Testmozgató rendszerek
- Vegetatív érző és mozgató rendszerek
- Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai. Kognitív folyamatok
- A magatartás elemei: Öröklött elemek. Tanult elemek
- Emlékezés
- Pszichés fejlődés
- Az idegrendszer egészségtana
- Drogok
- A hormonrendszer, hormonális működések
- Belső elválasztású mirigyek
- A hormonrendszer egészségtana
- Az immunrendszer
- Immunitás
- Vércsoportok
- Az immunrendszer egészségtana

Szaporodás és egyedfejlődés

- Szaporítószervek
- Egyedfejlődés
- A szaporodás, fejlődés egészségtana

Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció

- Populáció
- Környezeti kölcsönhatások
- Viselkedésbeli kölcsönhatások
- Ökológiai kölcsönhatások
- Az életközösségek jellemzői
- Hazai életközösségek
- Globális folyamatok
- Ökoszisztéma anyagforgalma
- Ökoszisztéma energiaáramlás
- Biológiai sokféleség
- Környezet és természetvédelem: alapfogalmak
- Levegő
- Víz
- Energia, sugárzás
- Talaj
- Hulladék
- Fenntarthatóság

Öröklődés, változékonyság, evolúció

Populáció

- Molekuláris genetika. Alapfogalmak, információáramlás
- Mutáció
- A génműködés
- Minőségi jellegek
- Mennyiségi jellegek
- Evolúciós folyamatok

- Fajképződés és az evolúció bizonyítékai
- Biotechnológia
- Bioetika
- Prebiológiai evolúció és az ember evolúciója

Kémia

Általános kémia

Atomszerkezet

- Atom
- Elem
- Elektronszerkezet
- A periódusos rendszer
- Az atomok mérete
- Az ionok
- Az elektronegativitás

Kémiai kötések

- Elsőrendű kémiai kötések
- Másodrendű kémiai kötések

Molekulák, összetett ionok

- Molekula
- A kovalens kötés
- A molekulák térszerkezete
- Összetett ionok

Anyagi halmazok

- Anyagi halmaz
- Állapotjelzők
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások
- Kristályrácsok
  - Ionrácsos kristályok
  - Atomrácsos kristályok
  - Fémrácsos kristályok
  - Molekularácsos kristályok

- Átmenet a kötés és rácstípusok között
- Többkomponensű rendszerek csoportosítása
- Diszperz rendszerek
- Kolloid rendszerek
- Oldatok

Kémiai átalakulások

- Kémiai reakció
- Képlet
- Kémiai egyenlet
- Termokémia, a folyamatok energiaviszonyai
- A reakcióhő
- Reakciósebesség
- Katalízis
- Egyensúly, megfordítható folyamatok
- Sav-bázis reakciók
- Vizes oldatok kémhatása
- Sav-bázis indikátorok
- Közömbösítés
- Elektron átmenettel járó reakciók
- Egyéb, vizes oldatban végbemenő reakciók
- Egyéb reakciók
- Galvánelem
- Elektrolízis

Szervetlen kémia

Hidrogén

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulása, előállítása, felhasználása

Nemesgázok

- Anyagszerkezet

Halogén elemek és vegyületeik

- Anyagszerkezet

- Tulajdonságok
- Előfordulása, előállítása, felhasználása
- Élettani hatás
- Hidrogén-halogenidek anyagszerkezete
- Hidrogén-halogenidek tulajdonsága
- Hidrogén-halogenidek előfordulása, előállítása, felhasználása
- Kősó halmazszerkezete
- Kősó tulajdonságai
- Kősó előfordulása, előállítása, felhasználása
- Hypo (NaOCl-oldat)

Az oxigéncsoport elemei és vegyületei

- Az oxigéncsoport elemei
- Oxigén anyagszerkezet
- Oxigén tulajdonságok
- Oxigén előfordulása, előállítása, felhasználása
- Oxigén élettani szerep
- Oxigénvegyületek csoportosítás
- Oxidok csoportosítása
- Víz anyagszerkezet
- Víz tulajdonságai
- Természetes vizek
- Vízkeménység
- Víz élettani szerepe
- Fontosabb fénoxidok
- Fontosabb fémhidroxidok
- Kén anyagszerkezet
- Kén tulajdonságai
- Kén előfordulása, előállítása, felhasználása
- Kén sói
- Kén-dioxid anyagszerkezete
- Kén-dioxid tulajdonságai
- Kén-dioxid előfordulása, előállítása, felhasználása

- Kén-dioxid környezetszennyező hatása
- Kénsav anyagszerkezete
- Kénsav tulajdonságai
- Kénsav előfordulása, előállítása, felhasználása
- Kénsav sói
- Fontosabb szulfátok

A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik

- Nitrogén anyagszerkezete
- Nitrogén tulajdonságai
- A nitrogén előfordulása, előállítása, felhasználása
- Az ammónia anyagszerkezete
- Az ammónia tulajdonságai
- Az ammónia előfordulása, előállítása, felhasználása
- Az ammónia sói
- A nitrogén-dioxid tulajdonságai
- A nitrogén-dioxid előfordulása, előállítása, felhasználása
- A salétromsav anyagszerkezete
- A salétromsav tulajdonságai
- A salétromsav előfordulása, előállítása, felhasználása
- A salétromsav sói
- Fontosabb nitrátok
- A foszfor anyagszerkezete
- A foszfor tulajdonságai
- A foszfor előfordulása, előállítása, felhasználása
- A foszforsav anyagszerkezete
- A foszforsav tulajdonságai
- A foszforsav előfordulása, előállítása, felhasználása, élettani hatása
- A foszforsav fontosabb sói, szabályos sók

A szénsoport elemei és vegyületeik

- A szén anyagszerkezete
- A szén tulajdonságai

- A szén előfordulása, előállítás, felhasználása
- A szén-monoxid tulajdonságai
- A szén-monoxid előfordulása, előállítás, felhasználása
- A szén-monoxid élettani hatása
- A szén-dioxid anyagszerkezete
- A szén-dioxid tulajdonságai
- A szén-dioxid előfordulása, előállítás, felhasználása
- A szén-dioxid élettani és környezeti hatása
- A szénsav anyagszerkezete
- A szénsav tulajdonságai
- A szénsav sói
- Fontosabb karbonátok
- Fontosabb hidrogén-karbonátok

Fémek

- Fémek tulajdonságai
- Ötvözetek
- Fémek előfordulása, előállítás, felhasználása
- Fémek korróziója
- Az s-mező fémjeinek anyagszerkezete
- Az s-mező fémjeinek tulajdonságai
- Az s-mező fémjeinek előfordulása, előállítás, felhasználása
- Az s-mező fémjeinek élettani hatása
- Az s-mező fémjeinek ionjai
- Az alumínium tulajdonságai
- Az alumínium előfordulása, előállítás, felhasználása
- Az alumínium ionja
- A vascsoport tulajdonságai
- Az vascsoport ionjai
- A vascsoport elemeinek előfordulása, előállítás, felhasználása
- A rézcsoport tulajdonságai
- A rézcsoport elemeinek előfordulása, előállítás, felhasználása
- A rézcsoport elemeinek élettani hatása

- A rézcsoport ionjai
- A cink tulajdonságai

Szerves kémia

Szerves vegyületek általános jellemzői

- Szerves anyag
- A szerves molekulák szerkezete
- Az izoméria
- Homológ sor
- Funkciós csoport
- Szerves vegyületek csoportosítása
- Szerves vegyületek tulajdonságai
- Reakciótípusok

Szénhidrogének

- Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok)
  - Nevezéktan
  - Izoméria
  - Anyagszerkezet
  - Tulajdonságok
  - Kémiai reakciók
  - Előfordulás
  - Felhasználás

Alkének (olefinek)

- Molekulaszerkezet
- Tulajdonságok
- Kémiai reakciók

Alkinok

- Etin (acetilén) molekulaszerkezete
- Az etin tulajdonságai
- Az etin kémiai reakciói
- Az etin felhasználása

Aromás szénhidrogének

- A benzol molekulaszerkezete
- A benzol tulajdonságai

- A benzol élettani hatása

Halogéntartalmú szerves vegyületek

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Felhasználás
- Élettani, környezeti hatás

Oxigéntartalmú szerves vegyületek

- Egyszerű funkciós csoportok
- Összetett funkciós csoportok és származtatásuk
- Vegületcsoportok
- Hidroxivegyületek
- Oxovegyületek
- Karbonsavak
- Észterek

Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

- Aminok
- Aminosavak
- Savamidok

Szénhidrátok

- Csoportosítás
- Funkciós csoportok
- Molekulaszerkezet
- Tulajdonságok
- Glükóz (szőlőcukor)
- Fruktóz
- Diszacharidok
- Poliszacharidok

Fehérjék

- Szerkezet
- Kimutatás, reakcióik
- Jelentőség

Műanyagok

- Csoportosítás
- Természetes alapú műanyagok
- Polimerizációs műanyagok
- Környezet-védelmi szempontok

Energiagazdálkodás

- Energiaforrások

Kémiai számítások

Az anyagmennyiség

Gázok

Oldatok, elegyek, keverékek

- Oldatok, elegyek, keverékek összetétele
- Egyéb oldatokkal kapcsolatos feladatok

Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban

- Összegképlet
- Sztöchiometria

Termokémia

Kémhatás

Elektrokémia

Földrajz

Tájékozódás a földrajzi térben

A térkép

Tájékozódás a térképen és a térképpel

Távérzékelés és térinformatika

Tájékozódás a kozmikus térben és időben

A Világegyetem

A Nap és kísérői

A Föld és mozgásai

Az űrkutatás

Geoszférák földrajza

A közetburok földrajza

A levegőburok földrajza

A vízburok földrajza

A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség

A földfelszín formálódása

A külső erők felszínformáló tevékenysége

A talaj

A geoszférák közötti kapcsolatok

A szoláris és a valódi éghajlati övezetek

A vízszintes földrajzi övezetesség

A függőleges földrajzi övezetesség

A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet

Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

A népesség földrajzi jellemzői

Településtípusok, urbanizáció

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

Nemzetgazdaságok és a világgazdaság

Integrációs folyamatok

A globalizáció

A monetáris világ

Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai

Magyarország természeti adottságai

Magyarország társadalmi jellemzői

A hazai gazdasági fejlődés jellemzői

Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe

A magyarországi régiók földrajzi jellemzői

Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme

Magyarország környezeti állapota

Az országhatárokon átvívelő kapcsolatok

Európa földrajza

Európa általános természetföldrajzi képe

Európa általános társadalomföldrajzi képe

Az Európai Unió

Európa regionális földrajza

Európán kívüli kontinensek földrajza

A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe

Ázsia földrajza

Ausztrália és Óceánia földrajza

A sarkvidékek földrajza,

Afrika földrajza

Amerika földrajza

Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

A globálissá váló környezetszennyezés és következményei

Demográfiai és urbanizációs problémák

Élelmezés és egészség

A mind nagyobb méretű fogasztás és gazdasági növekedés következményei

Környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

Példák a globális környezeti gondok megoldási lehetőségeire

Ének-zene

1. Reprodukálás

Éneklés

Népzene

Műzene

Középkor

Reneszánsz

Barokk

Bécsi klasszicizmus

Romantika

A 19-20. század fordulója

20. századi és kortárs zene

Zeneelmélet

Lapról olvasás

Műelemzés

Népzene

Műzene

Középkor

Reneszánsz

Barokk
Bécsi klasszicizmus
Romantika
20. századi és kortárs zene

2. Befogadás

Zenetörténet

Népzene

Műzene

Középkor

Reneszánsz

Barokk

Bécsi klasszicizmus

Romantika

A 19-20. század fordulója

20. századi és kortárs zene

Zenefelismerés

Népzene

Műzene

Zeneelmélet

Dallamírás

3. Zenei alkotótevékenység

Dallamalkotás

Vizuális kultúra

Alkotás

Vizuális nyelv

Vizuális nyelv alapelemei

Vonal

Sík- és térforma

Tónus, szín

Tér

Vizuális nyelvi elemek viszonyai

Kompozíció(konstrukció)

Kontraszt, harmónia

Vizuális nyelv és kontextus

Technikák

Rajzolás

Festés

Kollázs

Nyomtatás

Makettezés, modellezés

További technikák

Ábrázolás, látványértelmezés

Formaértelmezés

Arány

Forma, alak, karakter

Szerkezet, felépítés, működés

Térértelmezés

Téri helyzetek

Nézőpont

Térmélység

Térábrázolási konvenciók

Színértelmezés

Szín-és fényviszonyok

Mozgásértelmezés

Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Térviszonyok Kompozíció

Színhatás

Érzelmek

Folyamat, mozgás, idő

Kép és szöveg

Vizuális információ

Tárgyak és környezet

Befogadás

A megjelenítés sajátosságai

Vizuális nyelvi elemek

Térábrázolási módok

Vizuális minőségek

Látványértelmezés
Kontraszt, harmónia
Kontextus

Technikák

Vizuális kommunikáció

Folyamat, mozgás, idő
Kép és szöveg
Vizuális információ
Tömegkommunikáció
Fotó, mozgókép

Tárgy- és környezetkultúra

Forma és funkcióelemzés
Tervezési folyamat
Kézműves és ipari tárgykultúra
Népművészet

Kifejezés és képzőművészet

Művészeti ágak
Műfajok
Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok
Stílusjegyek
Alkotások és alkotók
Műelemző módszerek
A mű tárgyi és kulturális környezete

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai

A képrögzítés és a mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai
képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete

A technikai kép jellemzői

A látvány mozgóképi megszervezése

Szerepjáték

Montázs

Mozgóképi elbeszélés

Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek

- A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
- A valóság ábrázolásához való viszony
- Cselekményelemzés
- A mozgóképi szövegek jelentése
- Mozgóképi szövegalkotás
  - Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése
- Műfaj- és műismeret
  - A filmkultúra kettőssége
  - Műfaji jellemzők
- Korstílusok, szerzők és művek
  - Korstílusok
- Egyetemes filmtörténeti ismeretek
  - A filmtörténet kezdetei, az ősfilm
    - A némafilmművészet
      - A hangosfilmművészet kialakulása
      - A modern film
      - A kortárs film
- Magyar filmtörténeti ismeretek
  - A magyar film a második világháború előtt
  - Az új magyar film
  - Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig
  - A kortárs magyar film
- Média a mindennapi életben
  - A társadalmi nyilvánosság
  - Mediatizált információforrások használata
  - Online média használata
  - A média és az életmód
- A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
  - Intertextualitás, sorozatelv
  - A befogadást befolyásoló tényezők
  - A sztár
  - Új médiatechnológiák
- Médiainstítmények
  - A médiaszöveg mint termék

A médiaipar intézményei

A médiaipar ellenőrzése

A reprezentáció

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában

Jellegzetes televíziós műsortípusok

Hírműsorok

Reklám

Folytatásos teleregény (szappanopera)

Show-műsorok

Számítógépes játék

Testnevelés és sport

Szóbeli követelmények

Magyar sportsikerek, olimpia

Egészséges életmód

Testi képességek

Gimnasztika

Atlétika

Torna

Testnevelés és sportjátékok

A természetben űzhető sportok

Küzdősportok

Ritmikus gimnasztika

Gyakorlati követelmények

Gimnasztika

Atlétika: ugrások, futások, dobások

Torna: talajtorna, szekrényugrás

Labdajátékok: röplabda, kosárlabda, labdarúgás, floorball

A legismertebb társastáncok alaplépései

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok

A fejlesztési feladatokat a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnáziumba jelentkező valamennyi tanulóra azonos felvételi követelmények vonatkoznak.

A felvételtől szóló döntés meghozatalakor azonos felvételizsga-eredményt elérő tanulók esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a hátrányos helyzetű tanulókat részesítjük előnyben.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása integráltan történik.

Azon halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára, akik esetében fennáll a veszély, hogy az előírt követelményeket valamely tantárgy(ak)ból nem teljesítik, az iskola képesség-kibontakoztató képzést szervez.

A képesség-kibontakoztató képzésre történő felvételtől és a képzés tantárgyairól az osztályfőnök javaslatára az osztályban tanító tanárok közössége a tanév első hónapjának végéig dönt.

A képzés az osztályfőnök és az érintett szaktanárok által készített egyéni fejlesztési terv alapján történik.

A képzésben való részvétel a tanuló számára kötelező mindaddig, amíg az osztályban tanító tanárok közössége azt szükségesnek látja.

A képzés tanórán kívüli foglalkozás(ok) keretében történik.

A képzésben részt vevő tanuló előmenetelét az osztályban tanító tanárok közössége a félévi és év végi osztályozó konferencián, ill. mindkét félév közepén értékeli.

Az értékelésbe be kell vonni a tanuló szülőjét, a gyermek- és ifjúságvédelmmel foglalkozó pedagógus kollégát, indokolt esetben a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XX. Kerületi Tagintézménye, a Budapest Főváros Kormányhivatala XX. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály, illetve a Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye Család- és Gyermekjóléti Központja képviselőjét.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A hátrányos helyzet alapvetően egészségi vagy anyagi természetű lehet. Növekszik az egészségügyi háttérű esetek száma; ideszámíthatjuk a szülő(k) súlyos betegségéből adódó krízishelyzeteket is. A szülők válása miatt csonkává lett családok gyermekei mellett megdöbbentő számban vannak jelen a szülő(k) korai halála miatt (fél)árván maradt tanulók.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete úgy véli: minden lehetséges eszközzel el kell érni, hogy a színvonalas oktatás ne a vagyon, hanem a tehetség alapján legyen a felnövekvő nemzedékek osztályrésze.

Ennek szellemében iskolánkban hagyománynak tekinthető az esélyek egyenlőségének – szerény eszközeinkkel történő – megteremtése. Mindenképpen segítenünk kell a hátrányos helyzetű tanulók iskolánkba való bejutását és itteni fejlődését, hiszen a jó iskola a hátrányok megszüntetésének fontos színtere. Ezt a célt szolgálja az intézményt megismerni kívánó szülők és tanulók személyre szabott tájékoztatása.

Az iskolánkba bekerült nehéz helyzetű tanulókon és családjukon A Sacculus Ludovici Alapítvány szociális segélyezés útján igyekszik segíteni. Az osztályokon belüli szolidaritás gyakran segíti hozzá a hátrányos helyzetű osztálytársat a család anyagi erejét meghaladó programokban, például a cserekapcsolatokban való részvételhez. A nevelőtestület arra törekszik, hogy kiaknázza a segítségnyújtás minden külső lehetőségét, ill. a különböző ösztöndíjakat.

A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium továbbra is biztosítja tanulói számára a kedvezményes árú menzai ebédet; a választékos kínálatú, elfogadható árakkal üzemelő iskolai büfé igénybevételét; az iskolaorvos és a fogorvos meghatározott körű szolgáltatásait.

A tehetséges és szorgalmas, de anyagi gondokkal küzdő tanulók támogatása, esélyegyenlőségük biztosítása nem csupán egyének és családok, de hazánk érdeke is.

A tanuló jutalmazásának elvei

A tanulmányi kötelezettségek átlagon felüli teljesítését, az iskolai közösségért végzett tevékenységet, a színvonalas kulturális és művészeti teljesítményt, az iskola hírnevének öregbítését az alábbi módokon jutalmazzuk:

A tanulók egyéni dicséretének formái:

szaktanári dicséret

osztályfőnöki dicséret

igazgatói dicséret
nevelőtestületi dicséret
Kossuth-plakett.

A Kossuth-plakettet a nevelőtestület ítéli oda végzős osztályonként egy-egy tanulónak. Átadása ünnepélyes formában, a ballagás alkalmával történik.

A P. KOBÁK öregdiák egyesület felélesztette a Kalokagathia-díjat, amelyet jó tanulmányi és sporteredményeiért minden tanévzárón egy fiú és egy leány kaphatja, a nevelőtestület döntése alapján.

A dicséretnek fokozatait a KRÉTA-naplóban rögzíteni kell.

Tanulócsoportok dicsérete:

Kiemelkedő tanulmányi eredményű és magatartású osztály, valamint kiemelkedő teljesítményű diákkör kaphatja.

A dicséretben részesültek jutalmazása történhet:

oklevéllel
könyvjutalommal
egyéb tárgyjutalommal
könyvvásárlási utalvánnyal
pénzjutalommal.

Tanulócsoportok tanulmányi kirándulás céljára szabadnapot kaphatnak.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A pedagógusokra vonatkozó kívánalmak

Az iskolai élet meghatározó szereplője a pedagógus. Ennek tudatában és felelősséggel végzi munkáját, példát mutat, irányít, nevel, segít, személyiséget formál. Munkájára igényes, figyelemmel kíséri a tantárgyát érintő legújabb tudományos eredményeket. A nevelés hatékonysága érdekében működnek együtt a nevelőtestület minden tagjával.

Egész tanévi munkáját a szakmai munkaközösség vezetője, munkaközösség hiányában az adott tantárgyat tanító rangidős kolléga által örökölt mintatanmenet alapján végezte. Az adott típusú osztályban/csoportban először tanító kolléga a tanmenetet digitálisan megkapja. A tanmenet tartalmazza a tanulócsoport tudásszintjét, az elérendő célokat, az éves óraszám felhasználásának vázlatát, a tankönyv(ek) és segédeszközök megnevezését, az iskolai

dolgozatok számát és megírásuk tervezett időpontját. A tananyag órákra történő részletes lebontására nincs szükség.

A tanulóktól vagy hozzátartozóiktól – a mindennapi életben szokásos figyelmességeken kívül – ajándékot, kölcsönt és jogtalan előnyt ne fogadjon el.

Saját tanítványát magántanítványként, díjazás ellenében ne tanítsa.

Felhasznált irodalom

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény;
- a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. számú kormányrendelet;
- a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. számú EMMI rendelet;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény;
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény;
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. számú kormányrendelet;
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény;
- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 5/1993. MüM rendelettel;
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. számú
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról;
- az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) számú NM rendelet;
- a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény;

Finanszírozás

A Nemzeti köznevelési törvény a tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretéről szóló 6. sz. mellékletében engedélyezett órakeretet egyik osztálytípusunk esetében sem lépjük túl.

A személyi és tárgyi feltételek jelenleg mindhárom osztálytípus esetében adottak.

Amennyiben érkezik, a magyar-német két tanítási nyelvű osztály anyanyelvi lektorát – a Magyarország és a Német Szövetségi Köztársaság államközi szerződésében foglaltak szerint – a kölni székhelyű, a német nyelv tanulásának támogatását az egész világon szervező Zentralstelle für das Auslandsschulwesen magyarországi vendégtanár-programjának keretében biztosítja.

Az anyanyelvi lektor magyarországi lakhatását szintén a program fedezi. Ingyenes a két tanítási nyelvű osztály végzős tanulói számára a Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz (Stufe II.) felsőfokú nyelvvizsga megszerzése is, amely a német nyelv

felsőfokú (egyetemi tanulmányokhoz és munkavállaláshoz kiválóan alkalmas) ismeretét igazolja.

A fenntartó többletkötelezettsége

Fenntartónk, a Külső-Pesti Tankerületi Központ többletkötelezettség-vállalását igényli a két tanítási nyelvű oktatáshoz kapcsolódó – németországi testvériskolákkal lebonyolított – tanévenkénti két diákcsereprogram két magyar kísérő tanára németországi utazásának költsége (repülőjegy, szállás), valamint a viszontlátogatás alkalmával a két német kísérő tanár szállásának és ellátásának költsége.

Kisebb mértékű, csak a spanyolországi utazás és az ott tartózkodás költségeinek vállalása madridi cserekapcsolatunk esetében. Az ideérkező spanyol kollégák költségeit a külföldi cserepartner biztosítja.

A Pedagógiai Program programelmeinek megvalósítása a mindenkor évi munkaterv fenntartó általi elfogadásának függvénye.

Záródokumentumok

A Pedagógiai Program elfogadása, hatálya, nyilvánossága

A Pedagógiai programot 2022. november 29-én a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete elfogadta, az intézmény vezetője jóváhagyta. A Pedagógiai Program – a fenntartó Külső-Pesti Tankerületi Központ jóváhagyása után - 2023. szeptember 1. napján lép hatályba és határozatlan időre szól.

A nevelőtestület a Pedagógiai Programot folyamatosan figyelemmel kíséri, és szükség esetén felülvizsgálja. Az egyes területek módosítását, kibővítését célzó javaslatokat az intézményvezető dokumentálja.

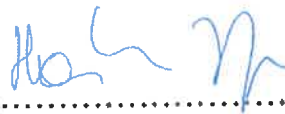
A Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja – az intézmény többi alapvető dokumentumához hasonlóan – nyilvános: 8 és 15 óra között megtekinthető az intézményvezetői, intézményvezető-helyettesi, iskolatitkári irodában és a könyvtárban. A fenti dokumentumok megtekinthetők az intézmény internetes honlapján is.

A fenti dokumentumokról való tájékoztatás – előzetes időpont-egyeztetés után – különösen az intézményvezető és az intézményvezető-helyettes kötelessége.

Budapest, 2022. december 15.

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

intézményvezető

Aláírással tanúsítom, hogy a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium Szülői Munkaközössége Választmánya (SZMK) véleményezési jogát a Pedagógiai Program felülvizsgálata során gyakorolta, a dokumentumot a nevelőtestületnek elfogadásra javasolja.

Budapest, 2022. november 29.

Schubertné Zwick Andrea

Schubertné Zwick Andrea

SZMK-elnök

Aláírással tanúsítom, hogy a Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium diákönkormányzata (KDK) véleményezési jogát a Pedagógia Program felülvizsgálata során gyakorolta, a dokumentumot elfogadásra javasolja.

Budapest, 2022. december 14.

Pethő Balázs

KDK-elnök

Jelen Pedagógiai Program a fenntartó által kiadott és azonos iktatószámmal ellátott, a Pedagógiai Program mellékletét képező Fenntartói jóváhagyó levél dokumentummal együtt érvényes.

A Pedagógiai Programot a Külső-Pesti Tankerületi Központ nevében jóváhagyom :

Budapest, 2023. . . .

---

tankerületi igazgató